

Maakuntahallitus

22.10.2018

AIKA 22.10.2018 Klo 09:00 - 12:10

PAIKKA Kainuun liitto, kokoushuone Kanerva, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
147	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
148	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
149	Maakuntauudistuksen ajankohtaiskatsaus	7
150	Hanke: IndusStar, AR-ratkaisut teollisissa ympäristöissä ja yritystoiminnan luomisessa/ EAKR	8
151	Selvitys vuoden 2017 tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen	11
152	Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistamiseen liittyvän osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkistaminen	15
153	Talousraportti 09/2018	16
154	Tilannekatsaus Brysselin joulutori tapahtuman kustannuksiin ja rahoitukseen	17
155	Talousarvio 2019 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2019-2020	19
156	Kainuuta koskevan siltasopimuksen valmistelu	20
157	Rakennerahastohallinnointia koskeva yhteistyö Lapin liiton, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Keski-Pohjanmaan liiton kanssa	23
158	Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman ja rakennerahasto-ohjelman rahoitussuunnitelman laadinta vuosille 2019 ja 2020	26
159	Tiedoksi merkittävät asiat	29
160	Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	30
161	Viraston antamat lausunnot ajalla 18.9. - 15.10.2018	31
162	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	51

KOKOUSAIKA 22.10.2018 klo 09:00 - 12:10

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Korhonen Timo	9:00 - 12:10	puheenjohtaja	
	Aavakare Eila	9:00 - 12:10	jäsen, 1. vpj	
	Tolonen Tarja	9:00 - 12:10	jäsen, 2. vpj	
	Kortelainen Juha	9:00 - 12:10	jäsen	
	Nieminen Markku	9:00 - 12:10	jäsen	
	Oikarinen Markku	9:00 - 12:10	jäsen	Poissa esteellisenä § 150 käsittelyn ajan
	Ojavuo Maarit	9:00 - 12:10	jäsen	
	Peltola Harri	9:00 - 12:10	jäsen	
	Räisänen Aki	9:00 - 12:10	jäsen	Poissa esteellisenä § 150 käsittelyn ajan
	Suutari Eero	9:00 - 12:10	jäsen	Poissa § 150-161 käsittelyn ajan klo 9.58-11.44, saapui § 162 käsittelyn aikana
Poissa	Huttu-Juntunen Terttu	jäsen		
	Rauhala Maarit	jäsen		
	Komulainen Eija	varajäsen		
	Saastamoinen Minna	varajäsen		
	Mulari Matti	mv:n pj		
	Heikkinen Hannu	suunnittelujohtaja		
Muut osallistujat	Sarparanta Tiina	9:00 - 12:10	mv:n 1. vpj	
	Piirainen Raimo	9:00 - 12:10	mv:n 2. vpj	
	Malinen Pentti	9:00 - 12:10	maakuntajohtaja	
	Halonen Paula	9:00 - 12:10	hallintopäällikkö/ pöytäkirjanpitäjä	
	Ponnikas Jouni	9:00 - 12:10	aluekehitysjohtaja	
	Korhonen Jaana	9:05 - 09:44	valmistelujohtaja	Läsnä § 149 käsittelyn ajan
	Immonen Heikki	9:45 - 10:03	EU-hankekoordi- naattori	Läsnä § 150 käsittelyn ajan
	Schroderus Sanna	10:08 - 10:20	aluesuunnittelu- asiantuntija	Läsnä § 152 käsittelyn ajan

ALLEKIRJOITUKSET

Timo Korhonen
Puheenjohtaja

Paula Halonen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

147 - 162

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

____/____ 2018

____/____ 2018

Juha Kortelainen

Markku Nieminen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani, perjantaina 2.11.2018
klo 8.00-15.00

____/____ 2018

Paula Halonen, pöytäkirjanpitäjä
hallintopäällikkö

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MH § 147

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 103 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä viittä päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Tämä esityslista on postitettu 17.10.2018.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntahallitus myöntää läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

MH § 148

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 123 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimielimen jäsentä jollei toimitelien ole muuta päättänyt.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Maakuntahallitus on päättänyt 28.08.2017 § 109 pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta seuraavasti. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintopäällikölle ja sihteerille pöytäkirjan hyväksymisestään. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjantarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla tarkastuksesta hallintopäällikölle ja sihteerille. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 123 §:n mukaisesti.

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 124 §:n mukaan maakuntahallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalaissa tarkemmin säädetään.

Maakuntahallitus hyväksyi 25.02.2013 kokouksessaan periaatteet, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan kiertävällä tavalla aakkosjärjestyksessä.

Lisätietoja asiasta antaa hallinto- ja talouspäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Juha Kortelainen ja Markku Nieminen.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Juha Kortelaisen ja Markku Niemisen.

Puheenjohtaja kysyi maakuntahallitukselta, että sopiiko asioiden

Maakuntahallitus

§ 148

22.10.2018

käsittelyjärjestykseen muutos siten, että esityslistan asia nro 15 'Maakuntauudistuksen ajankohtaiskatsaus' käsitellään asiana numero kolme (3).

Maakuntahallitus hyväksyi asioiden käsittelyjärjestyksen muutoksen.

Maakuntauudistuksen ajankohtaiskatsaus

39/00.04.00/2017

MH § 149

Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelujohtaja Jaana Korhonen esittelee uudistuksen tilannekatsauksen, jossa käsitellään sekä valtakunnallisen valmistelun (lainsäädäntö, simuloinnit ja muutostohtajaverkoston toiminta) että Kainuun valmistelun (VATE ja työryhmät) kokonaistilannetta. Muutosjohtajien yhteiskokous on ollut koolla 16.-17.10.2018 Helsingissä. Kokouksessa esitetään ja jaetaan uusinta aineistoa em. tilaisuudesta.

Osana maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelua harjoitellaan valtion ja tulevien maakuntien yhteistyötä ja uusia toimintatapoja. Tulevien maakuntien toiminnan ja talouden simulointiprosessi jatkuu osin muuttuneella aikataululla. Seuraavana vaiheena on sosiaali- ja terveysministeriön johdolla käytävät toiset harjoitusneuvottelut maakuntavalmistelijoiden kanssa 9.10.–23.11.2018. Aluekehittämiskeskustelut sekä JTS-neuvottelut ajoittuvat huhtikuulle 2019. Sotea koskeviin neuvotteluihin liittyvää Kainuuta koskeva aineisto on saatavissa lähiaikoina verkko-osoitteesta:

<https://thl.fi/fi/web/sote-uudistus/tietopohja-ja-arviointi/arviointi/arvioinnin-harjoitus-syksy-2018->

Kainuun väliaikaisen valmistelutoimielimen seuraava kokous pidetään maakuntahallituksen kokouksen kanssa samana päivänä. Kokouksen esityslista (julkistuu 18.10.) sisältää Kainuun valmistelussa olevat ajankohtaiset asiat. Esityslistan verkko-osoite on: <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetings&id=80858>

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa valmistelutilannetta koskevan informaation.

Maakuntahallitus:

Valmistelujohtaja Jaana Korhonen esitteli maakuntauudistuksen ajankohtaiskatsauksen.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Hanke: IndusStar, AR-ratkaisut teollisissa ympäristöissä ja yritystoiminnan luomisessa/ EAKR

233/00.01.05.06/2018

MH § 150

Hakijan edustaja Kajaanin AMK edustaja projektipäällikkö Taneli Rantaharju tulee esittelemään hanketta.

Ylimaakunnallisen hankkeen hakijana on Raahen koulutuskuntayhtymä ja osahakijana toimii Kajaanin ammattikorkeakoulu Oy.

Virtuaalisen ja lisätyn todellisuuden (VR/AR) markkinoiden odotetaan useiden selvitysten mukaan moninkertaistuvan vuoteen 2020 mennessä. Selvitykset osoittavat Suomen VR/AR-yritysten lukumäärän olevan tällä hetkellä kovassa kasvussa, ja lähivuosina kasvutahdin odotetaan entisestään kiihtyvän. Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna uusien virtuaaliteknologian sovellusten uskotaan voivan muuttaa kokonaisia toimialoja. Teollisuudessa merkittäviksi VR/AR-käyttötapa-uksiksi mainitaan mm. paikan päällä tapahtuva kokoonpano ja turvallisuus, tuotanto- ja valmistusprosessien harjoittelu sekä kunnossapito ja huolto. Alan nopean kehityksen vuoksi on suuri tarve toimenpiteille, joilla tuetaan sekä uusimpien teknologioiden yleistymistä että niiden soveltamisosaaminen kasvua lupaavilla toimialoilla, kuten teollisuudessa.

Innovaatiovalmiuden kohottamiseksi Raahen koulutuskuntayhtymän (RKKY) tiloihin investoidaan sidosryhmien tarpeita palveleva, nykyaikainen, monikäyttöinen ja toimialariippumaton **virtuaaliteknologian tutkimus-, kehitys-, oppimis- ja innovaatioympäristö**. Kriittistä osaamista kasvatetaan kehittämällä 4–6 kappaletta tarvelähtöisiä prototyyppisovelluksia, jotka testataan loppukäyttäjillä teollisuuden toimintaympäristöissä. Sovellusten tavoitteena on lisätä työturvallisuutta sekä tehostaa työtehtäviin perehdyttämissä uusia menetelmiä ja teknologioita hyödyntäen. Sovellusideoiden valinnassa korostetaan niiden liiketoiminnallista potentiaalia, yleiskäyttöisyyttä ja monistettavuutta. Kehitysprosessissa tähdätään puolestaan ketteryyteen ja nopeuteen.

Kajaanin ammattikorkeakoulun (KAMK) ja Raahen koulutuskuntayhtymän projektihenkilöiden sekä hankkeen sidosryhmien osaamista virtuaaliteknologian soveltamisessa vahvistetaan yhteistoiminnallisella mallilla. Siinä kehitystoimet toteutetaan loppukäyttäjien ja asiantuntijoiden tiiviinä yhteistyönä RKKY:n ja KAMK:n innovaatioympäristöissä siten, että prosessiin kytketään mukaan myös alueen pk-yrityksiä. Toimenpiteillä tavoitellaan uusien innovaatioiden ja yritysten syntymistä viemällä ja tuotteistamalla luovien alojen osaamista erilaisiin toimintaympäristöihin, erityisesti teollisuuteen. Hankkeessa kertynyttä tietoa, osaamista ja parhaita käytänteitä siirretään ja

levitetään yrityksille ja muille sidosryhmille seminaareissa, tiedotustilaisuuksissa, työpajoissa ja aktiivisella hankeviestinnällä.

Projektin päätoteuttaja on Raahen koulutuskuntayhtymä, osatoteutuksesta vastaa Kajaanin ammattikorkeakoulu. Projektia rahoittavat Pohjois-Pohjanmaan liitto (EAKR) ja Kainuun liitto (EAKR), Raahen koulutuskuntayhtymä ja Kajaanin ammattikorkeakoulu sekä kaksi yritysosapuolta, SSAB Europe Oy ja Transtech Oy.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 1.9.2018-31.12.2020 Kokonaiskustannukset kokonaisuudelle 796 742 €, josta erotetaan investointihanke 250 000 €. Investointiosion EU- ja valtion rahoitusosuus tulee kokonaisuudessaan Pohjois-Pohjanmaan liitolta.

Investointiosio:

EAKR/valtio	175 000 €
Kuntien rahoitus	60 000 €
Yksityinen rahoitus	15 000 €
Yhteensä	250 000 €

Kulut muodostuvat kone- ja laitehankinnoista.

Kehittämishankkeen kustannusarvio on 546 742 €, josta KAMK osuus on 277 236 €, josta EAKR/valtion rahoituksen osuus on 194 063 €.

Kokonaisrahoitus kehittämishankkeen osalta

	€
EAKR/valtio TL 2	382 704
Kuntien rahoitus	80 847
Muu julkinen	68 173
Yksityinen rahoitus	15 000
	546 724

Kokoaaniskustannusarvio kehittämishankkeen osalta:

	€
Henkilöstömenot	415 100
Ostopalvelut	32 000
Flat rate	99 624
Yhteensä	546 724

Kainuun liiton hanketiimi käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 21.9.2018 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 4.10.2018 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntahallituksen puheenjohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus puoltaa hankkeen rahoittamista ja valtuuttaa aluekehitysjohtajan tekemään myöntövaltuuden siirtopäätöksen seuraavien ehdoin:

Kainuun liitto siirtää hankkeeseen tarvittavan Kajaanin Ammattikorkeakoulun yhteensä 194 063 € rahoitusosuuden myöntövaltuuden toimintalinjalta 2 (EAKR/valtion rahoitus) Pohjois-Pohjanmaan liitolle, joka tekee hankkeesta rahoituspäätöksen.

Maakuntahallitus:

Projektipäällikkö Taneli Rantaharju Kajaanin Ammattikorkeakoulusta esitteli hanketta.

Aki Räisänen ja Markku Oikarinen ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntahallituksen puheenjohtajan ehdotuksen.

Ote

Paloniemi Oili

Selvitys vuoden 2017 tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen

134/02.02.01.01/2018

MH § 151

Kainuun maakuntavaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 20.06.2018 § 25 Kainuun liiton tarkastuslautakunnan vuoden 2017 arviointikertomuksen.

Kuntalain 14 luvun 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kohdassa 7 Suositukset on seuraavat tarkastuslautakunnan suositukset:

7.1 Vuoden 2017 suositusten seuranta**- 7.1.1 Yksittäisten laitosten olemassaolon turvaaminen**

Yksittäisten Kainuussa jo olemassa olevien laitosten yms. toiminta- ja kehitysedellytykset tulee turvata.

Arvio vuonna 2018: Luken Sotkamon luonnonvarakeskuksen toimipaikka lakkautettiin vuoden 2017 lopulla.

* Suositus: Kainuun liitto seuraa aktiivisesti, että Luke pysyy vahvasti Kainuussa.

- 7.1.2 Koulutustarpeisiin vastaaminen

Arvio vuonna 2018: Koulutustarpeisiin on osittain vastattu.

* Suositus: Koulutustarpeisiin tulee pyrkiä vastaamaan mahdollisimman ennakoivasti myös tulevaisuudessa.

- 7.1.3 Henkilökunnan jaksamisesta huolehtiminen muutoksessa

Arvio vuonna 2018: Maakuntauudistuksen vaikutukset henkilöstön työmäärässä ovat lisääntyneet.

* Suositus: Henkilökunnan jaksamisesta tulee huolehtia muutoksessa työhyvinvointikyselyillä, käymällä tarvittavat kehityskeskustelut ja työn vaativuuden arvioinnit jokaisen kanssa vuoden 2018 aikana. Henkilöstöresurssit on turvattava.

7.2 Suositukset vuonna 2018**7.2.1 Talousarviokirjan selkeyttäminen**

* Talousarviokirjaa on syytä selkeyttää: kirjata selkeät tavoitteet ja mittarit, jotka on johdettu strategiasta.

7.2.2 Ohjeet ja suunnitelmat

* Matkustusohje ja hankintasääntö tulee päivittää.

7.2.3 Edunvalvonnan luottamushenkilökäsittely

* Edunvalvonnan painopisteet tulee johtaa maakuntastrategiasta ja hyväksyä vuosittain talousarvion yhteydessä.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, p. 044 410 0728 ja sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus antaa maakuntavaltuustolle seuraavan sisältöisen lausunnon selvityksenä vuoden 2017 tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen.

Kainuun liiton maakuntajohtaja ja vastuualuejohtajat ovat antaneet seuraavanlaiset **vastaukset tarkastuslautakunnan suosituksiin:**

7.1 Vuoden 2017 suositusten seuranta

7.1.1 Luonnonvarakeskuksen toiminta Kainuussa on jatkunut Paltamossa (Hakasuo), Kajaanissa ja Puolangalla (Paljakka). Kainuun liitto seuraa aktiivisesti LUKE-Kainuun toimintaa ja pitää yhteyttä LUKE:n johtoon ja Kainuun toimintojen yhdyshenkilöön. LUKE pidetään tiiviisti mukana Kainuun biotalouden suunnittelussa ja kehittämisessä.

7.1.2 Henkilökunnan koulutustarpeet huomioidaan ja esimiehet päättävät koulutuksiin osallistumisesta. Vuosittain laaditaan henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, johon kerätään vastuualueittain koulutustarpeet. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma viedään maakuntahallituksen hyväksyttäväksi. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma vuodelle 2018 on hyväksytty maakuntahallituksen kokouksessa 28.05.2018 § 88.

7.1.3 Henkilökunnan jaksamisesta on huolehdittu muun muassa siten, että jokaisen kanssa on käyty kehityskeskustelut ja työn vaatimuksen arvioinnit on tehty jokaisen osalta vuonna 2018. Henkilökunnan käytössä on kulttuuri- ja liikuntasetelit sekä marraskuussa 2018 järjestetään henkilökunnan virkistysiltapäivä. Maakuntauudistuksen etenemisestä tiedotetaan henkilökunnalle henkilöstökokouksissa ja sähköpostitiedotteilla. Edellisen työhyvinvointikyselyn tulokset on saatu syksyllä 2017. Tulokset on käyty läpi henkilöstökokouksessa.

7.2 Suositukset vuonna 2018

7.2.1 Talousarviokirjan valmistelussa huomioidaan selkeyttämistavoitteet ja kirja laaditaan uuteen, selkeämpään muotoon. Talousarvokirjaan määritellään selkeät tavoitteet ja mittarit, jotta toimintaa voidaan myöhemmin arvioida.

7.2.2 Kainuun liitossa on noudatettu soveltuvien osin Kainuun sotien matkustusohjetta ja oman matkustusohjeen laadinta on parhaillaan työn alla. Oma matkustusohje pyritään samaan valmiiksi loppuvuoden 2018 aikana. Kainuun liiton hankintasääntö on päivitetty. Päivi-

tetty hankintasääntö on hyväksytty maakuntahallituksen kokouksessa 11.06.2018 § 107.

7.2.3 Kainuun edunvalvonnan painopisteet on valittu ja priorisoitu osana maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman valmistelua. Kainuun liiton kuntakierroksella ja kunnista pyydyillä lausunnoilla (syyskuu 2018) varmistettiin edunajamisen yhteensovitus kuntien kanssa. Kainuun maakuntahallitus hyväksyi edunajamisen painopisteet kokouksessaan 24.09.2018 § 136. Hyväksytyt painopisteet ja toimenpidelistaukset on sisällytetty MYR:n 15.10.2018 hyväksymään TOPSU:un ja liitetään toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Edellä mainittujen tarkastuslautakunnan suosituksiin annettujen vastausten lisäksi ohessa **vastauksia muihin huomioihin arviointikertomuksessa:**

6.3 Elinkeinot ja aluekehitys

Kainuu-ohjelma:

Maakuntauudistukseen liittyvä uuden maakunnan strategia on valmisteilla. Strategian laatimisen työohjelmassa keskeinen huomioitava asia on prosessin vahva poliittinen ohjaus ja vuoropuhelu viranhaltijavalmistelijoiden ja poliittisten päättäjien välillä. Strategiaa on käsitelty maakuntauudistuksen VATE:ssa, ohjausryhmässä sekä maakuntavaltuustossa ja -hallituksessa. Samoin keväällä 2018 on järjestetty maakunta- ja sotevaltuustojen ja -hallitusten sekä maakuntauudistuksen VATE:n ja ohjausryhmän yhteinen strategiaseminaari sekä toteutettu strategiakysely uuden maakunnan tuleville työntekijöille ja tämän hetkisille maakunnan luottamushenkilöille.

Kainuun hyvä työllisyystilanne:

Osaavan työvoiman saamisen kriittisiä ja kiireellisiä toimenpiteitä tiivistetään maakuntahallituksen johdolla Kainuun liittoon valmisteilla olevaan Kainuun ja valtioneuvoston väliseen siltasopimukseen. Samoin kevättalvella 2019 toteutettavissa ALKE neuvotteluissa keskeisin asia asialistalla on osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen. Hyvät ja tulokselliset toimintamallit sisällytetään myös Kainuun tuleviin kasvupalveluihin pysyväksi toiminnaksi.

Hankkeet tuovat uusia, innovatiivisia avauksia Kainuuseen ja niillä kehitetään Kainuun alueen elinkeinotoimintaa:

Juuri hyväksytyyn maakuntaohjelman TOPSUun 2019-2020 on kirjattu yhdeksi strategiseksi toimenpiteeksi, että rahoitettavien hankkeiden viestintäsuunnitelmiin sisällytetään entistä tehokkaampi hankkeiden onnistumisista ja tuloksista tiedottaminen.

Matkustus- ja majoituskustannusten osalta pysytään budjetissa:

Suurehko osa ulkomaan matkoista on tehty liittyen Kainuun liiton kv-hankkeisiin (erityisesti Interreg Europe), joista saadaan korvaus myöhemmin maksatusten kautta, jolloin ne näkyvät tulona Kainuun liiton budjetissa.

6.4 Alueidenkäyttö

Maakuntakaava, luonnos nähtävillä 2017 alkupuolella:

Maakuntakaavaa koskevien selvitysten tekeminen jatkui vuonna 2017. Osa selvityksistä (esim. pohjavesialueiden luokitus) saadaan yhteistyökumppaneiden tekeminä ja ne valmistuvat heidän resurssiansa ja aikataulujensa mukaisesti. Maakuntavaltuustolle on esitelty evästyskeskustelun puitteissa maakuntakaavan luonnosta 20.06.2018 kokouksessa.

Maakunnan liikennestrategian laadinnan käynnistyminen vuonna 2017:

Liikennestrategia laadittiin yhteistyössä kuntien ja eri sidosryhmien kanssa. Strategiatyön tavoitevaiheessa pyydettiin kunnilta kommentointia tavoitteista. Laadintavaiheessa järjestettiin kaksi työpajaa sidosryhmille. Raporttiluonnoksesta järjestettiin yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille kohdistettu laaja lausuntokierros. Liikennestrategia-raportissa on esitetty kehittämistoimenpiteiden seurannan mittarit.

6.6 Maakunta- ja soteuudistus

Esivalmistelun käynnistyminen syksyllä 2017:

Tarkastuslautakunnan arvio yhteistyön tarpeesta maakunnan sisällä ja maakuntien kesken on tärkeä. Valtakunnallisten aikataulujen muuttuminen on luonnollisesti vaikuttanut esivalmistelun etenemiseen, mitä ei ole voitu täysin ennakoida Kainuun liiton toiminnassa, mutta johon on pystytty joustavasti mukautumaan.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Maakuntavaltuusto

Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistamiseen liittyvän osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkistaminen

112/10.02.00/2017

MH § 152

Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on hyväksytty 13.06.2016 (mh 75 §) ja sitä on tarkistettu 27.3.2017 (mh 29 §) ja 23.4.2018 (mh 63 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on tarpeen tarkistaa ja päivittää ajantasaiseksi, sillä laadittavana olevan maakuntakaavan tarkistamisen laatimisaikataulu on täsmentynyt.

Kainuun liiton alueidenkäyttö on valmistellut osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tarvittavat muutokset.

Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma esitellään kokouksessa.

Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 1

Lisätietoja asiasta antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ehdotetut tarkistukset erillisen liitteen mukaisesti. Maakuntahallitus antaa alueidenkäyttö -yksikölle valtuudet tehdä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ns. stilistiset tarkistukset ja korjaukset ennen sen julkistamista.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Ote

Alueidenkäyttö/Heikkinen Hannu

Talousraportti 09/2018

190/02.02.02/2018

MH § 153

Talouden seurantaan varten maakuntahallitukselle raportoidaan kuukausittain Kainuun liiton taloustilanteesta.

Tuloslaskelmat (koko Kainuun liiton ja vastuualueiden tasolta) esityslistan erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 2

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi talousraportin 09/2018.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Lisäksi maakuntahallitus edellyttää virastolta seuraavaan maakuntahallituksen kokoukseen selvitystä mahdollisen alijäämän minimoimiseksi ja Brysselin joulutori -tapahtumaan liittyvän lisähankkeen toteuttamiseksi.

Tilannekatsaus Brysselin joulutori tapahtuman kustannuksiin ja rahoitukseen

11/00.04.02/2018

MH § 154

Kainuun liiton talousarvio vuodelle 2018 on alijäämäinen 50 000 euroa johtuen 2,2 %:n vähennyksestä kuntien maksuosuusmäärärahoihin. Maakuntahallitus on asettanut talousarvion hyväksymisen jälkeen tavoitteeksi nollatuloksen kuluvalle vuodelle 2018.

Brysselin joulutori tapahtumaa varten ei ole budjetoitu erikseen määrärahoja Kainuun liiton talousarvioon vuodelle 2018. Talousarvion laadintavaiheessa on tehty alustavasti vain 20 000 euron määrärahavaraus menopuolelle.

Raportin 17.10.2018 mukaan Brysselin joulutoriin liittyviä kuluja on tähän mennessä syntynyt yhteensä 102 029,97 euroa ja tuottoja on tullut 20 000 euroa. (nettokulut tähän mennessä yhteensä 82 029,97 euroa)

Arvio loppuvuoden 2018 aikana vielä syntyvistä kuluista on yhteensä 45 171,64 euroa. Tuloja tulee vastaavasti 40 000 euroa. (lisänettokulut loppuvuodelle yhteensä 5 171,64 euroa)

Tämän hetkisten tietojen ja arvioiden mukaisesti Kainuun liiton Brysselin joulutori tapahtumaan liittyvät nettokustannukset tulevat arviolta olemaan kaiken kaikkiaan yhteensä 87 201,61 € (kulut yhteensä 147 201,61 euroa ja tuotot yhteensä 60 000 euroa).

Ottaen huomioon Kainuun liiton talousarvion lähtötilanteen eli 50 000 euron alijäämäisyyden ja Brysselin joulutori tapahtuman arvioidut kokonaiskustannukset, on todennäköistä, että maakuntahallituksen asettamaa nollatulosta ei tulla saavuttamaan vuoden 2018 osalta.

Toki tulokseen vaikuttavia tekijöitä on muitakin kuin edellä esitelty Brysselin joulutori tapahtuma, joten omalla toiminnalla Kainuun liitossa pyritään tekemään kaikki toimenpiteet mitä voidaan tehdä nollatuloksen saavuttamiseksi. Talouden seuranta on tiukennettu ja henkilöstökokouksissa on muistutettu henkilökuntaa kustannussäästöistä.

Kainuun liiton omien kustannusten ohessa Brysselin joulutori tapahtumaan liittyen on Winter Wonders 2018 - Kainuu Brysselissä 2018 -hanke, jota hallinnoi Kainuun Etu. Kainuun liiton omarahoitusosuus (kuntarahoitus) tässä hankkeessa on 15 000 euroa.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, p. 044 410

Maakuntahallitus

§ 154

22.10.2018

0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi Brysselin joulutori tapahtuman kustannuksiin ja rahoitukseen liittyvän tilannekatsauksen.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Talousarvio 2019 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2019-2020

234/02.02.00/2018

MH § 155

Kainuun liiton toimintaa suunnitelmakaudella 2019-2020 on esitelty yleisellä tasolla Kainuun kunnille kuntakierroksilla elokuussa. Lisäksi vuoden 2019 talousarvion laadintanäkymiä on esitelty yleisellä tasolla Kainuun kunnille kuntakierroksilla elokuussa.

Maakuntahallitus käsittelee ensimmäisen kerran talousarvioluonnoksen 22.10.2018 kokouksessaan. Kainuun kuntien kanssa on käyty raamineuvottelu kuntien maksuosuuksista 03.09.2018.

Lopullinen talousarvioesitys sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2019-2020 tuodaan maakuntahallituksen käsiteltäväksi 19.11.2018 kokoukseen sekä tarvittaessa 03.12.2018 kokoukseen ja maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi 17.12.2018 kokoukseen.

Kainuun liiton talousarvion laadintaan vaikuttaa sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu. Maakuntauudistuksen pitäisi tulla voimaan tämän hetkisen tiedon mukaan 01.01.2021 ja tällöin myös Kainuun liiton toiminta nyky muodossa päättyisi.

Suunnitelmavuosina 2019-2020 Kainuun liiton perustehtävät pysyvät entisellään.

Talousarvioluonnos tuloslaskelmamuodossa jaetaan oheismateriaalina maakuntahallituksen jäsenille.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, p. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi talousarvioluonnoksen ja evästää Kainuun liiton virastoa toimintasuunnitelman ja talousarvion jatkolaadinnassa.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntahallitus	§ 135	24.09.2018
Maakuntahallitus	§ 156	22.10.2018

Kainuuta koskevan siltasopimuksen valmistelu

206/00.04.00/2018

MH § 135

Valtioneuvoston budjettiesitykseen on kirjattu, että vuonna 2019 Kainuu, Pirkanmaa ja Pohjois-Savo otetaan uusiksi siltasopimus-alueiksi. Tällä viitataan käytäntöön, jota ensimmäisen kerran on sovellettu Varsinais-Suomen maakunnassa.

Työ- ja elinkeinoministeriön tiedotteessa 14.9.2018 aisasta on seuraava kuvaus: Hallitus päätti budjettiriihessä laajentaa Lounais-Suomen siltasopimusmallia myös muille työvoimapulasta eniten kärsiville alueille. Ensimmäisenä mallia laajennetaan Kainuuseen, Pirkanmaalle ja Pohjois-Savoon.

Työvoiman saatavuudesta kärsivät tällä hetkellä Suomessa kaikki alueet ja useat toimialat. Tilastollisesti alueittain tarkasteltuna rekrytointiongelmista eniten kärsivät alueet ovat Kainuu, Pirkanmaa ja Pohjois-Savo. Kyseiset alueet kokevat myös itse siltasopimusmallin tarpeelliseksi, joten mallia laajennetaan ensisijaisesti näille alueille.

Siltasopimukset laaditaan vuoden 2018 loppuun mennessä. Valmisteluprosessissa hyödynnetään Lounais-Suomen siltasopimuksesta saatuja kokemuksia ja oppeja.

Valtion puolesta vastuu sopimuksen laadinnasta ja toteutuksen vaatimasta koordinaatiosta ja seurannasta on työ- ja elinkeinoministeriöllä yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa. Maakunnissa yhteistyöstä vastaavat maakuntien liitot. Niiden tulee yhdessä ELY-keskusten kanssa koota alueen yksityisistä ja julkisista toiminnoista yhteistyöryhmä.

Siltasopimus perustuu valtion ja alueellisten toimijoiden yhteistyöhön ja monipuoliseen alueen tilanteen ja toimenpiteiden tarkasteluun. Tavoitteena on tunnistaa ja ratkoa yhteistyössä alueen kasvun pulonkautoja. Siltasopimuksessa voidaan sopia muun muassa työvoiman saatavuuteen, saavutettavuuteen, osaamiseen ja koulutukseen, tutkimus- ja kehitystyöhön sekä tietopohjan ylläpitämiseen liittyvistä asioista. Myös alueen tunnettuutta ja markkinointia voidaan parantaa. Siltasopimus perustuu Esko Ahon selvityshenkilötyössään tekemiin johtopäätöksiin.

Kainuun liittoon on tullut sähköpostitse pyyntö nimetä siltasopimuksen suunnittelun käynnistyskokoukseen kutsuttavat edustajat 25.9. mennessä. Tarkempaa ohjeistusta tai käynnistyskokousten aikataulua ei ole vielä annettu.

Maakuntahallitus	§ 135	24.09.2018
Maakuntahallitus	§ 156	22.10.2018

Kainuussa siltasopimusasiaa on alustavasti valmisteltu aluekehityskeskusteluja varten perustetun työryhmän 18.9. kokouksessa.

Maakuntahallitukselle annetaan lisäinformaatio kokouksen alustavista siltasopimuksen sisältökeskusteluista.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi siltasopimuksen valmistelun käynnistämisen ja keskustelee sopimuksen alustavista sisältölinjauksista. Maakuntahallitus valtuuttaa Kainuun liiton viraston organisoimaan Kainuuta koskevan valmistelun ja asettamaan hankkeelle ohjausryhmän ja työryhmän, joka vastaa siltasopimussuunnitelman operatiivisesta valmistelusta. Siltasopimusesityksen hyväksyy Kainuun maakuntahallitus.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksii maakuntajohtajan ehdotuksen.

MH § 156

Kainuuta koskevan siltasopimuksen valmistelu on jatkunut ripeästi maakuntahallituksen päätöksen mukaisesti. Valmistelutyötä koordinoivan työryhmän vetäjä, aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee työryhmän kokouksessa sovitun organisoitumisen. Työryhmässä päätettiin, että maakuntahallitus toimii siltasopimusprosessin ohjausryhmänä. Maakuntahallitukselle jaetaan oheismateriaalina lisätietoa siltasopimusprosessin linjauksista ja etenemisestä.

Työ- ja elinkeinoministeriö ei ole vielä järjestänyt kolmelle siltasopimusmaakunnalle tarkoitettua prosessin aloituskokousta.

Maakuntajohtaja Pentti Malisen hallintovaliokunnalle antamassa lausunnossa valtion talousarvioehdotuksesta vuodelle 2019 on esitetty, että eduskunta päättäisi lisätä erillisen määrärahan (5 miljoonaa euroa) käytettäväksi siltasopimusmaakuntien suunnitelmien toteuttamiseen. Rahoitus olisi osa AIKO-rahoitusta, jota budjettiesityksessä oli suunnattu vain seutukaupungeille.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntahallitus	§ 135	24.09.2018
Maakuntahallitus	§ 156	22.10.2018

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Rakennerahastohallinnointia koskeva yhteistyö Lapin liiton, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Keski-Pohjanmaan liiton kanssa

201/00.04.02/2018

MH § 157

Alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (8/2014) 11 §:n mukaan välittävä toimielin vastaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyvistä tehtävistä siten kuin niistä erikseen laissa säädetään. Välittävällä toimielimellä tulee olla sekä Euroopan unionin että kansallisen lainsäädännön mukaiset edellytykset tehtävän hoitamiseen. Kuluvana vuotena rakennerahasto-ohjelmien Suomen hallintoviranomainen, työ- ja elinkeinoministeriö, tekee valvontakäynnit kaikissa EU-varojen välittävisä viranomaisissa.

Keski-Pohjanmaan osalta välittävän viranomaisen toiminnan kriteerit eivät tällä hetkellä täysin toteudu, mikä vuoksi asian korjaamiseksi on selvitetty mahdollisuutta maakuntien välisen yhteistyön lisäämiseen. Keski-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto kävivät 2.8.2018 alustavat rakennerahastotoimintaan liittyvät neuvottelut erityisesti HVJ-järjestelmän toimintaan liittyvistä yhteistyötarpeista. Tämän jälkeen Lapin liiton, Kainuun liiton ja Keski-Pohjanmaan liiton maakuntajohtajat kävivät neuvottelut rakennerahastotoimintaan liittyvästä yhteistyön kehittämistarpeista ja kehittämisestä 4.9.2018 järjestetyssä valtakunnallisten maakuntajohtajien tapaamisessa. Molemmissa neuvotteluissa todettiin, että rakennerahastotoimintaan liittyvää HVJ-yhteistyötä kannattaa kehittää erityisesti jälkitoimenpiteiden yhdistämisen osalta.

Keski-Pohjanmaan liitto on toimittanut otsikon tarkoittamaa asiaa koskevan aloitteen muille Pohjois-Suomen maakunnan liitoille.

Keski-Pohjanmaan liitto esittää, että Lapin liitto, Kainuun liitto, Keski-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto ryhtyvät toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on syventää rakennerahastotoimintaan liittyvää HVJ-yhteistyötä sekä kehittää ja parantaa maakuntien jatkotoimenpiteiden laadullista valmistelua ja toteuttamista maakunnan liittojen kesken.

Yhteistyön syventäminen voi johtaa tarvittaessa jatkotoimenpiteiden toimeenpanon tarkoituksenmukaiseen ja maakuntien liittojen sopimalla tavalla toteutettavaan yhdistämiseen kevästä 2019 lukien.

Yhteistyöstä laaditaan maakuntien liittojen yhdessä valmisteleva esitys toteuttamisvaihtoehdoksi ja maakuntahallitusten hyväksyttäväksi vuoden 2018 loppuun mennessä. Esityksen mahdolliset lainsäädäntövaikutukset selvitetään yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Asiasta on keskusteltu hallintoviranomaisen (HVO) ja Keski-Pohjanmaan liiton välisen seurantakäynnin 13.9.2018 yhteydessä.

Keski-Pohjanmaan liitto voi toimia asiaa valmistelevana tahona maakuntien liittojen välillä ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin yhteisen suunnittelun edistämiseksi, mikäli Lapin liitto, Kainuun liitto, Keski-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto yhdessä niin päättävät.

Keski-Pohjanmaan liitto esittää, että Keski-Pohjanmaan liitto ja Kainuun liitto ryhtyvät viipymättä toimenpiteisiin, joilla mahdollistetaan henkilöstön käyttö liittojen välillä rakennerahastotoimintaan liittyvässä valmistelussa ja päätöksenteossa. Yhteistyöjärjestely koskee pääosin maksatuksen ja jatkotoimenpiteiden rooleissa toimivan henkilöstön sijaisuusjärjestelyjä. Tavoitteena on kehittää ja parantaa maakuntien HVJ-järjestelmän laadullista valmistelua ja toteuttamista maakunnan liittojen päätöksenteossa.

Yhteistyöjärjestely toteutettaisiin liittojen välisen yhteistyösopimuksen perusteella, jossa sovittaisiin henkilöstön ristiinkäytöstä, työohjauksesta, kustannusvaikutuksista ja mahdollisten hallinnollisten päätösten toimeenpanosta. Keski-Pohjanmaan liitto voi toimia asiaa valmistelevana tahona maakuntien liittojen välillä.

Esitettyä menettelyä koskevat perustelut

Työ- ja elinkeinoministeriö on kansallinen hallintoviranomainen, joka kohdentaa välittävälle viranomaisille vuosittaiset välitysvarat myönnettäväksi hankkeille. Lapin liitto, Kainuun liitto, Keski-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto toimivat aluekehitys- ja rakennerahastolain (8/2014) 11 §:n mukaisina välittävinä viranomaisina.

Valtioneuvoston alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun asetuksen (356/2014) 17 §:n mukaan välittävä toimielin vastaa tuen myöntämis- ja maksatuspäätöksistä sekä sääntöjen vastaisten menojen johdosta tehtävästä aiheuttamasti maksetun tuen takaisinperinnästä ja muista korjaavista toimenpiteistä. Välittävän toimielimen varainhoito tulee olla moitteetonta. Välittävän toimielimen tulee myös sitoutua eettisiin normeihin sekä noudattaa lahjomattomuuden, puolueettomuuden ja rehellisyyden periaatteita. Nämä kaikki edellyttävät osaavia ja koulutettua henkilöstövoimavaroja. Osaava ja koulutettu henkilöstö pienentää myös rakennerahastotoimintaan liittyvien riskien esiintymistä ja vaikuttavuutta.

Välittävän viranomaisen on laadittava ja ylläpidettävä ajantasaisena hallinto- ja valvontajärjestelmäkuvausta, jonka vahvistaa TEM hallintoviranomaisena. HVJ-kuvauksessa on yksilöidysti määritelty hankkeiden käsittelyt, eriyttämiset ja työvastuut. Keski-Pohjanmaan liitolla

Maakuntahallitus

§ 157

22.10.2018

on ollut haasteita HVJ-kuvauksen mukaisten henkilöstöjärjestelyjen toteuttamisessa pitkälti vähäisen henkilöstömäärän vuoksi. Yhteistyöllä maakuntien liitoilla voi syntyä tilanne, jossa yhteiset järjestelyt ja keskitetty toimintatapa mahdollistaa kaikille liitoille joustavamman ja taloudellisemman henkilöstön käytön eri tehtävien hoitamisessa sen lisäksi, että keskittäminen mahdollistaa taloudellisen säästöjen synnyttämisen.

Keski-Pohjanmaan liitto pyytää Lapin liiton, Kainuun liiton ja Pohjois-Pohjanmaan liiton vastausta asiaan 20.10.2018 mennessä.

Keski-Pohjanmaan liiton hallitus on käsitellyt asiaa kokouksessaan 17.9.2018.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee Keski-Pohjanmaan liiton esityksen tiedoksi ja antaa Kainuun liiton virastolle valtuudet neuvotella ja sopia esityksen mukaisesta rakennerahastojen hallinnointia koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Suomen maakuntien (välittävien viranomaisten) kesken.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Otteet

Keski-Pohjanmaan liitto, Lapin liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Maakuntahallitus	§ 134	24.09.2018
Maakuntahallitus	§ 158	22.10.2018

Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman ja rakennerahasto-ohjelman rahoitussuunnitelman laadinta vuosille 2019 ja 2020

161/00.01.05.02/2018

MH § 134

TEM ohje 7.6.2018 ja 4.9.2018 Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman laatiminen ja siihen liittyvän kasvua ja työtä 2014-2020 -Suomen rakennerahasto-ohjelman rahoitussuunnitelman laadinta vuosille 2019 ja 2020

Alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014, ALKE-laki) 33 §:n mukaan maakunnan liiton johdolla valmistellaan kahden vuoden välein maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma maakunnan yhteistyöryhmän hyväksyttäväksi. Toimeenpanosuunnitelma valmistellaan yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskus) ja muiden valtion viranomaisten, kuntien ja muiden maakuntaohjelman toteuttamiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (356/2014, ALKE-asetus) 13 §:n mukaan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma laaditaan ensimmäisen kerran maakuntaohjelman hyväksymisen jälkeisenä syksynä. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan uudet toimeenpanosuunnitelmat laaditaan syksyllä 2018 ja hyväksymisen jälkeen toimeenpanosuunnitelma koskee vuotta 2019. Tämä käsittelyssä oleva Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma (ks. Liite) on laadittu koskemaan vuosia 2019 - 2020.

ALKE-asetuksen 12 §:n mukaan toimeenpanosuunnitelmaan liittyy rahoitussuunnitelma, joka sisältää arviot mm. alueen päätettävissä olevasta kansallisen ja EU:n rakennerahastovarojen alueellisen suunnitelman rahoituksesta sekä niitä vastaavista valtion varoista sekä arviot kuntien ja muiden julkisyhteisöjen rahoitusosuuksista. EU:n ja sitä vastaavan valtion vastinrahan arviot tehdään hallintoviranomaisen antaman rahoituskehityksen puitteissa.

Toimeenpanosuunnitelma sisältää ALKE-lain 33 §:n 2 momentin mukaisen yhteistyöryhmän mahdollisen kannanoton rakennerahasto-ohjelmien valtakunnallisiin teemoihin kuuluvista hankehauista ja-suunnitelmista sekä alueen osallistumisesta niihin. Kannanotossa voidaan ottaa valtakunnallisten teemojen kantaa yhteen sovitukseen maakuntaohjelmaan alueella toteutettavaan ja rakennerahastotoimintaan sekä määritellä alueen näkökulmasta tärkeimmät valtakunnalliset hankesuunnitelmat.

Maakuntahallitus	§ 134	24.09.2018
Maakuntahallitus	§ 158	22.10.2018

Aluekehittämisen suunnittelujärjestelmän muuttumisen vaikutukset toimeenpanosuunnitelman ja rahoitussuunnitelman laadintaan

Keväällä 2018 annetussa hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 35/2018 vp) ehdotetaan muutettavaksi aluekehittämisen suunnittelujärjestelmää. Esitykseen sisältyvässä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annettavassa laissa ei säädettäisi maakuntaohjelmien toimeenpanosuunnitelman laatimisesta, vaan se olisi jatkossa maakuntien harkittavissa. Jatkossa valtion ja maakuntien keskustelut aluekehittämisestä muodostavat yhteisen foorumin, jossa käsitellään aluekehittämisen tavoitteita ja toimeenpanoa (11 §). Osa toimeenpanosuunnitelmissa nykyisin käsiteltävistä asioista siirtyy käsiteltäviksi uuden lain mukaisissa valtion ja maakuntien yhteistyöprosesseissa ja osa itsehallinnollisten maakuntien omissa valmisteluissa. Nämä muutokset tulisivat sovellettaviksi lakien tultua voimaan 2021 alkaen. Muutos ei vaikuttaisi rakennerahastoja koskevan rahoitussuunnitelman laadintaan (HE 35/2018 vp).

TOPSU:n hyväksymisprosessi

MYR sihteeristö käsitteli TOPSUn alustavasti kokouksissaan 18.6.2018 § 41 ja 4.9.2018 § 67. MYR käsitteli TOPSUA kokouksessaan 17.9.2018, jossa käytiin yleiskeskustelu TOPSUn sisällöstä. Keskustelujen palaute on huomioitu maakuntahallituksen kokoukseen 24.9.2018 käsiteltävässä TOPSUn luonnoksessa.

Erillisliitteenä on TOPSU 2019-2020 luonnos.

Erillisliite nro: 5

Lisätietoja asiasta antavat aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040-5740804 ja maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käy evästyskeskustelun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman valmistelusta ja merkitsee tilanteen tiedoksi. Toimeenpanosuunnitelma esitetään MYR:lle hyväksyttäväksi 15.10.2018 kokoukseen.

Maakuntahallitus:

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntahallitus	§ 134	24.09.2018
Maakuntahallitus	§ 158	22.10.2018

Lisäksi maakuntahallitus päätti, että toimeenpanosuunnitelman valmistelussa kiinnitetään huomiota toimenpiteiden vastuuttamiseen.

MH § 158

Kainuun maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) on kokouksessaan 15.10.2018 hyväksynyt maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman (TOPSU) 2019-2020.

Erillisliite nro: 3

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi Kainuun maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) hyväksymän maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman 2019-2020.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tiedoksi merkittävät asiat

114/00.04.01/2018, 215/00.01.05/2018

MH § 159

1) Kuluntalahden kyläyhdistys ry on 09.04.2018 lähettämällään ja maakuntahallitukselle osoittamallaan kirjeellä pyytänyt, että Kainuun liitto tekisi esityksen ELY-keskukselle korokkeella varustetun suojatien (suojasaareke) rakentamista Kuluntalahteen. Pyyntö on esitetty myös Kajaanin kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

2) EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021-2027 valmistelun käynnistäminen

Työ- ja elinkeinoministeriön kirje 27.9.2018 (TEM/1845/09.02.01/2018) EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021 - 2027 -valmistelun käynnistämisestä alueilla ja ministeriöissä.

Erillisliite nro: 4

Työ- ja elinkeinoministeriön 16.10.2018 antama ohje (TEM/1845/09.02.01/2018 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021 - 2027 kansallisen hallintojärjestelmän valmistelusta.

Erillisliite nro: 5

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi.

Lisäksi maakuntahallitus toteaa, että kohdassa 1 mainittuun pyyntöön liittyen asia ei anna aihetta toimenpiteisiin Kainuun liiton osalta, koska pyyntö on mennyt lähettäjän toimesta jo Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

MH § 160

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

-

Viranhaltijapäätökset:

Henkilöstön vuosilomaa-, sairautta-, työaikavapaata-, virkavapaata-, palkkausta-, virkamatkaa ja henkilöstökokouksia koskevat päätökset ajalla 18.9. - 15.10.2018:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen §:t 57-65, 32, 10-12

Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen §:t 38-45, 15

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas §:t 56-60, 19

Hallintopäällikkö Paula Halonen §:t 40-44, 30-31

Muut kuin em. päätökset:

Ao. päätökset on julkaistu Kainuun liiton verkkosivuilla:

http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_frames

Lisätietoja päätöksistä antaa hallintopäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä ja viranhaltijapäätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Viraston antamat lausunnot ajalla 18.9. - 15.10.2018

100/10.02.03.00/2018, 12/10.02.03.00/2017, 246/10.02.02/2017, 2/10.02.00/2018,
187/03.00.00/2018, 212/00.04.00/2018, 216/03.00/2018

MH § 161

1) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 28.9.2018 antaneet Kuhmon kaupungille seuraavan sisältöisen lausunnon:

**"LAUSUNTO KUHMON KANTOLAN ASEMAKAAVAMUUTOKSEN
KAAVALUONNOKSESTA**

Kuhmon kaupunki on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Kantolan asemakaavamuutoksen kaavaluonnoksesta. Kaava-alue sijaitsee Kuhmon keskustan luoteispuolella olevalla Kantolan teollisuusalueella.

Suunnitteluhankkeen tarkoituksena on varmistaa teollisuusalueen toiminta ja kehittäminen. Kaavaluonnoksessa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita on laajennettu suunnittelualueen pohjoisosassa Lammasjärven suuntaan. Lisäksi kortteleiden ja tonttien kaavamääräyksiä on tarkistettu ja ajantasaistettu. Asemakaava-alue on suurelta osin toteutunutta aluetta.

Alueella on voimassa vuonna 2014 hyväksytty osayleiskaava.

Asemakaavaluonnos

Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että ympäristöministeriö vahvisti Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 31.1.2017. Ympäristöministeriö on maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n 1. momentin nojalla määrännyt Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta."

2) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 28.9.2018 antaneet Kuhmon kaupungille seuraavan sisältöisen lausunnon:

**"LAUSUNTO KUHMON TUUPALAN ASEMAKAAVAMUUTOKSEN KAA-
VAEHDOTUKSESTA**

Kuhmon kaupunki on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Tuupalan asemakaavamuutoksen kaavaehdotuksesta. Kaava-alue sijaitsee Kuhmon keskustajamassa.

Asemakaava-alueella sijaitsee alkuvuonna 2018 käyttöön otettu Tuupalan koulu. Suunnitteluhankkeen tarkoituksena on varmistaa alueen liikennejärjestelyt ja päivittää alueen kaavamääräyksiä. Asemakaava-alue on suurelta osin toteutunutta aluetta. Alueella on voimassa vuonna 2014 hyväksytty osayleiskaava.

Asemakaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta."

3) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 13.10.2018 antaneet Kajaanin kaupungille seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO ÄKÄLÄNIEMEN OSAYLEISKAAVAN KAAVALUONNOKSESTA

Kajaanin kaupunginhallitus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Kajaanin keskustaajama 2015 osayleiskaavan muutoksen kaavaluonnoksesta, joka koskee Äkälänniemen suunnittelualueita.

Kaava-alue sijaitsee noin 3 kilometriä Kajaanin keskustasta koilliseen. Yleiskaavan muutos käsittää Äkälänniemen alueen ja sen ympäristön Särämäntien (valtatie 5) itäpuolella. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on noin 134,5 ha ja siinä on rantaviivaa noin 3 km.

Kaavoituksen tavoitteena on päivittää Äkälänniemen alueen maankäytön olemassa oleva tilanne Kuurnantien ja valmiiden vesi- sekä viemärijohtojen vaikutuspiirissä ottaen huomioon virkistykseen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön suojelun tarpeet. Kaavamuutos tukee osaltaan Kuurnantien kevyenliikenteen yhteyden muodostumista alueen läpi. Lisäksi luonnoksessa on osoitettu Särämäntien varteen alue ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomalle teollisuus- ja varastotoiminnalle. Osayleiskaavalla muodostetaan yhteensä 11 uutta asuinrakennuspaikkaa, joista 4 on omarantaisia rakennuspaikkoja.

Kaavamuutos laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena oikeusvaikutteisena osayleiskaavana siten, että sen perusteella voidaan päättää rakennus- ja toimenpideluvista ilman suunnittelutarve- ja poikkeamislupamenettelyä (MRL 72 §, 44 §).

Osayleiskaavaluonnos

Kainuun liiton mukaan osayleiskaavoituksen tavoitteet ovat linjassa voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden kanssa edistään mm. kevyen liikenteen toimintamahdollisuuksia ja hyödyntäen olemassa olevia rakenteita Kajaanin taajamatoimintojen alueella.

Kainuun liitto toteaa osayleiskaavaluonnoksen kaavaselostukseen kohtaan 2.2.2 *Kainuun maakuntakaava* tarkennuksena ja tarpeellista osin huomioitavaksi seuraavaa:

Kainuussa on voimassa kokonaismaakuntakaava 2020 sekä kolme vaihemaakuntakaavaa: Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaava. Kokonaismaakuntakaavassa on annettu koko maakuntakaava-alueita koskevat yleismääräykset mm. rantojen käytöstä ja liikenneturvallisuudesta. Osayleiskaava-alueella on osoitettu maakuntakaavassa kaavaluonnoksen kaavaselostuksessa todettujen merkintöjen lisäksi kaupunkikehittämisen kohdealue sekä matkailun vetovoima-alue.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa osayleiskaavaluonnoksesta."

4) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 8.10.2018 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO HYRYNSALMEN POHJAVESIALUEIDEN LUOKITUKSIIN JA RAJAUKSIIN TULEVISTA MUUTOKSISTA

Kainuun ELY-keskus on 3.9.2018 päivätyllä kirjeellään tiedottanut pohjavesialueiden sijaintikuntaa ja pyytänyt lausunnot Hyrynsalmen kunnalta, Kainuun liitolta sekä niiltä kunnilta, joiden vedenhankintaan tai maankäyttöön pohjavesialueen rajauksella tai luokituksella voi olla vaikutusta. Mikäli lausunnoista ei ilmene luokitukseen vaikuttavia seikkoja 31.10.2018 mennessä, Kainuun ELY-keskus tallentaa muutokset ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään, jolloin ne myös astuvat voimaan.

Pohjavesialueiden rajauksesta ja luokittelusta säädetään vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) uudessa 2a luvussa, joka on tullut voimaan 1.2.2015. Lain mukaan ELY-keskukset vastaavat pohjavesialueiden kartoituksesta ja luokituksesta sekä pohjavesialuetiedon ylläpidosta. Lainsäädännön muutoksen myötä kaikkia aikaisemmin luokiteltuja pohjavesialueita tarkastellaan niiden suojelutarpeen ja vedenhankinnan käyttöön soveltuvuuden kannalta kuin ne määriteltäisiin ensimmäisen kerran. Lisäksi arvioidaan muodostuman pohjaveden vaikutusta erityisen tärkeiden pohjavesiriippuvaisten ekosysteemien kannalta.

1-luokkaan kuuluvat alueet ovat vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, joiden vettä käytetään tai on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan tai talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 m³/vrk, tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin, eli ne vastaavat aieman luokituksen mukaisia I-luokan pohjavesialueita. 2-luokkaan luokitellaan muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat pohjavesialueet, jotka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuvat 1-luokan mukaiseen käyttöön. E-luokkaan luokitellaan pohjavesialueet, joiden pohjavedestä jokin pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Mikäli E-luokan pohjavesialue soveltuu myös vedenhankintaan, määritetään se 1E- tai 2E-luokkaan. Pohjavesialueluokat ilmaistaan jatkossa arabialaisin numeroin, jotta uusien säännösten perusteella luokitellut alueet voidaan erottaa aikaisemmin luokitelluista alueista.

Kainuun ELY-keskus on 15.1.–15.2.2018 nähtävällä olleiden kuulutusasiakirjojen mukaisesti uudelleenluokitellut ja -rajannut Hyrynsalmen alueella sijaitsevat pohjavesialueet. Rajaukset ja luokitus oli tarkistettu niiden muodostumien osalta, jotka lakimuutoksen tullessa voimaan olivat mukana pohjavesialueluokituksessa I-, II- tai III-luokan pohjavesialueena. Nyt tarkastelua täydennetään aiemmin luokituksesta poistettujen eli IV-luokan pohjavesialueiden osalta. Lain vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2014) 10 c §:ssä säädetään, että pohjavesialueen rajausta tai luokitusta on muutettava, mikäli niihin olennaisesti vaikuttava tieto sitä edellyttää. Nykyiseen lainsäädäntöön perustuvat määrittäyskriteerit 2-luokan pohjavesialueelle eroavat vanhentuneen ohjeistuksen mukaisista pohjavesialueluokituksiin sovelletuista kriteereistä,

joten aiemmin poistetut pohjavesialueet otetaan nyt uudelleentarkasteltaviksi kuin ne määritettäisiin ensimmäisen kerran. Menettelyssä on hyödynnetty pääosin vanhoissa vedenhankintatutkimuksissa tuotettua aineistoa. Tämän lisäksi on toteutettu maastokäyntejä sellaisilla kohteilla, joilla paikkatietotarkastelun perusteella voisi olla merkittäviä pohjavesiriippuvaisia ekosysteemejä.

Selvitysten perusteella esitetään Mätäskangas A -pohjavesimuodostuman palauttamista pohjavesialueluokitukseen E-luokan pohjavesialueena. Mätäskankaan alueella on vuonna 2001 tehty alustavia pohjavesiselvityksiä, joiden perusteella se ei pohjaveden korkean rauta- ja mangaanipitoisuuden ja huonohappisuuden vuoksi sovellu yhdyskuntien vedenhankintaan. Pohjaveden muodostumisolojot ovat kuitenkin hyvät, ja muodostuman rakenne mahdollistaa pohjaveden virtauksen niissä määrin, että pohjavesialueen määritelmä täyttyy. Ympäristöhallinnon uusimman luokittelu- ja rajausten menettelystä antaman ohjeluonnoksen mukaan vedenlaatu ei ole enää peruste pohjavesialueen luokittelematta jättämiselle. Koska Mätäskankaan pohjavesi ylläpitää merkittäviä ja luonnontilaisia pohjavesiriippuvaisia maaekosysteemejä, se nostetaan jälleen pohjavesialueluokitukseen E-luokan pohjavesialueena, vaikkei sen pohjavettä ole laatutekijöiden vuoksi lähitulevaisuudessa suunniteltu hyödynnettävän suurina määrinä yhdyskuntien vedenhankinnassa.

E-luokitus on informatiivinen, eikä sillä ole itsenäisiä oikeusvaikutuksia. Tarkoitus on muistuttaa huomioimaan alueella maastomäärityksissäkin havaitut, muun pohjavesiä koskevan lainsäädännön nojalla suojeltavat kohteet. Metsälain (1093/1996) 10 §:n nojalla suojellaan lähteiden, purojen ja pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen sekä enintään 0,5 hehtaarin suuruisien lampien välittömiä lähiympäristöjä, joiden ominaispiirteitä ovat veden läheisyydestä ja puu- ja pensaskerroksesta johtuvat erityiset kasvuolosuhteet ja pienilmasto. Vesilain (587/2011) 11 §:ssä puolestaan kielletään luonnontilaisen lähteen luonnontilaisuuden vaarantaminen.

Perustettava Mätäskankaan E-luokan pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 3,58 km², ja muodostumisalueen pinta-ala 2,46 km². Laskennallinen, maaperän vedenläpäisevyysominaisuuksiin, sadantaan ja pohjaveden muodostumisalueen pinta-alaan perustuva viitteellinen arvio pohjaveden muodostumismäärästä on 1468 m³/vrk.

Pohjavesialueiden luokitusmuutokset

Täydennyksenä lausuntopyyntöasiakirjaan todetaan, että GTK ja SYKE ovat yhteistyössä tehneet tuuli- ja rantakerrostumien valtakunnallisen inventoinnin vuosien 2005–2010 aikana. Huomattava osa Mätäskankaan pohjavesialueesta sisältyy valtakunnallisesti merkittävään Mätäskangas-Hautakangas tuulikerrostuma-alueeseen. Mätäskankaan pohjavesialue on osoitettu voimassa olevassa Kainuun maakuntakaava 2020:ssa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Kainuun maakuntakaava 2030:n kaavaluonnoksessa (11.6.2018) Mätäskangas-Hautakangas tuulikerrostuma-alue on osoitettu luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi Tuuli- ja rantakerrostuma ge-2 kohdemerkinnällä.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa Hyrynsalmen pohjavesialueiden

luokitusmuutokseen."

5) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja hallintopäällikkö Paula Halonen ovat 1.10.2018 antaneet valtiovarainministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"VALTIOVARAINMINISTERIÖN LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI JULKISEN HALLINNON TIEDONHALLINNASTA SEKÄ ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAIKSI

Valtiovarainministeriö on pyytänyt jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laiksi. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 01.10.2018.

Lausuntopyynnön kohteena olevan hallituksen esityksen tarkoituksen olisi ehdottaa uutta lakia julkisen hallinnon tiedonhallinnasta. Laki olisi tiedonhallintaa koskeva yleislaki. Lailla edistettäisiin viranomaisten tiedonhallinnan laatua, tietoturvallisuutta sekä tietoaineistojen vastuullista hyödyntämistä. Lailla edistettäisiin myös julkisuusperiaatteen toteuttamista viranomaisten tietoaineistojen hallinnassa sekä kansalliseen kulttuuriperintöön liittyvien viranomaisten tietoaineistojen ja arkistojen muodostamisessa.

Ehdotettavaksi tarkoitetun tiedonhallintalain sääntely korvaisi ja uudistaisi voimassa olevan arkistolain ja julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain säännökset. Lisäksi laki korvaisi viranomaisten toiminnasta annetun lain hyvää tiedonhallintatapaa koskevat säännökset. Kumottavaksi tulisi arkistolaki, laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta sekä kumottavaksi tai muutettavaksi eräitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain, sähköisestä asioinnista viranomais-toiminnasta annetun lain sekä eräiden muiden lakien säännöksiä.

1. Arvionne lukuun 1 Johdanto

Johdanto-osassa esittelyjen perusteella ehdotetun lain tarkoituksena olisi edistää viranomaisten tiedonhallinnan laatua, tietoturvallisuutta sekä viranomaisten tietoaineistojen vastuullista hyödyntämistä. Ehdotettu sääntely luo yleislain tasolla perustan yhtenäisille menettelytavoille, joilla julkinen hallinto käsittelee hallussaan olevia tietoja.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

Nykytilan kuvauksesta ilmenee hyvin tiedonhallinnan sääntelyn hajautuminen useaan yleislakiin ja runsaaseen erityislainsäädäntöön. Lisäksi käsitteistö ei ole nykyisissä laeissa yhteneväinen. Huomioitavan arvoista on myös, että osa tiedonhallinnan lainsäädännöstä on jo yli 20 vuotta vanhaa ja säädetty erilaisessa toimintaympäristössä nykytilaan verrattuna. On olemassa selkeä tarve lainsäädännön uudistamiselle.

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Tavoitteet ja keskeiset ehdotukset on esitetty selkeästi. Ehdotetussa laissa ehdotetaan muun muassa perustettavaksi tiedonhallintaan monialaista asiantuntijaviranomaista, tiedonhallintalautakuntaa. Lautakunta keskittyisi tiedonhallinnan kehittämiseen ja ohjaukseen, mikä voidaan nähdä pelkästään hyvänä asiana.

4. Antakaa arvionne lukuun 4 Esityksen vaikutukset kysymyspatteriston loppuun, kohtaan ”vaikutusten arviointi”

Kohdassa Vaikutusten arviointi

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Viranomaisella on oltava käytössään ajantasaisia tietoja, joiden perusteella voidaan määrittää hallinnon asiakkaiden etuja, oikeuksia ja velvollisuuksia. Nämä tiedot tulee olla saatavilla, jotta viranomainen voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti. Tiedonhallinnan laatu korostuu ehdotetussa laissa. Viranomaisten käyttämien tietoaineistojen tulee olla ajan tasalla, virheettömiä ja käyttökelpoisia käyttötarkoitukseensa. Tiedonhallinnan tarkoituksena on julkisuusperiaatteen edistäminen siten, että viranomaisten julkiset asiakirjat ovat helposti saatavilla. Lisäksi termin asiakirja merkitystä tarkennetaan.

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ehdotetussa laissa säädettäisiin valtiovarainministeriön velvollisuudesta huolehtia julkisen hallinnon tiedonhallinnan sekä tieto- ja viestintäteknisten palvelujen tuottamisen yhteistyöstä. Erilaisten yhteistyöelimien kautta tapahtuvaa toimintaa on jatkossa tarkoitus kehittää enemmän toiminnan kehittämistä strategisesti ja ennakollisesti ohjaavaksi. Jatkossakin on tarkoituksenmukaista, että valtion viranomaisten, kuntien ja maakuntien viranomaisten sekä muiden julkisoikeudellisten yhteisöjen kuten Kansaneläkelaitoksen välinen yhteistyö on valtiovarainministeriön yhteyteen järjestetty. Tiedonhallintalautakuntaan liittyvää toimintaa ja tehtäviä on esitelty laajasti ehdotetussa laissa.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tiedonhallintamalli on kuvattu varsin yksityiskohtaisesti 10 ja 11 §:ssä. Käytännössä tiedonhallintakartan ja tiedonhallinnan muutossuunnitelman laatimiset voivat viedä aikaa mikäli organisaatioissa ei ole erikseen juuri näitä tehtäviä varten varattuja resursseja.

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Lakiehdotuksen mukaan tiedonhallintayksikön olisi varmistettava tietoaineistojen ja tietojärjestelmien tietoturvallisuus koko niiden elinkaaren ajan tunnistamalla tietoaineistojen ja niitä käsittelevien tietojärjestelmien olennaiset tietojenkäsittelyyn kohdistuva riskit ja mitoitettava tieto-

turvallisuustoimenpiteet riskiarvioinnin mukaisesti. Riskienarviointi ei olisi kertaluonteista, vaan jatkuvaa toimintaa, jossa muun muassa arvioidaan suunnitelmien toteutumista ja toteutettujen tietoturvatöiden vaikuttavuutta. Tietoturvallisuus on nähtävä osana arkea, niin kuin kaikessa muussakin toiminnassa.

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ehdotettu turvallisuusluokittelun laajentaminen nähdään hyvänä asiana. Toki turvallisuusluokittelumerkintöjen laajentaminen lisää jonkin verran käytännön työtä muun muassa kun merkinnät tehtäisiin asiakirjojen kopioihin ja metatietoihin.

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

23 §:ssä säädettäisiin asian yksilöinnistä. Ehdotetussa laissa ei ehdoteta säädettäväksi asiatusunnuksen muodosta, vaan sen muodostaminen jäisi tiedonhallintayksikön harkintaan. Tämä nähdään käytännön kannalta hyvänä. Tiedonhallintayksikkö voi käyttää omia käytänteitään asiatusunnuksen muodostamisessa.

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja yksityiskohtaiset perustelut)

27 §:ssä säädettäisiin tietoaineistojen sähköisestä muodosta ja niiden saatavuudesta. Pykälän tarkoituksena olisi ohjata siihen, että viranomaiset käsittelevät tietoaineistojaan vain sähköisessä muodossa riippumatta siitä, missä muodossa viranomainen on saanut sille toimitetut asiakirjat. Sähköiset tietoaineistot nähdään pelkästään hyvänä asiana. Tietoluovutusten valvonnat ovat tärkeitä.

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tietoaineistojen säilyttämistä ja arkistointia koskevat säännökset on varsin perusteellisesti esitelty lakiehdotuksessa.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ei kommentoitavaa.

14. Muut huomiot

Ei huomautettavaa.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Arvionne lukuun 4 Esityksen vaikutukset kysymyspatteriston loppuun

Ehdotetussa laissa on kohtia, jotka väistämättä lisäävät tietyiltä osin

ns. käytännön työmäärää tai ainakin tulee tarkasteltavaksi onko organisaatioissa tarpeeksi resurssia tehtävien hoitamiseksi (muun muassa tiedonhallintakartan ja tiedonhallinnan muutossuunnitelman laatimiset).

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

Olennaiset vaikutukset on otettu huomioon lakiehdotuksen laadinnassa. Huomion arvoista on, että taloudellisten kustannusten lisäksi tulee huomioida toiminnalliset muutokset ja niiden vaikutukset muun muassa henkilöstö- ja koulutusresurssitarpeisiin.

Tietoturvallisuus:

Olennaiset vaikutukset on otettu huomioon lakiehdotuksen laadinnassa.

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

Olennaiset vaikutukset on otettu huomioon lakiehdotuksen laadinnassa. Asian ja palvelujen tiedonhallinnan käytännön toteuttaminen vaatii henkilöstöresursseja ja taloudellisia kustannuksia.

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

Olennaiset vaikutukset on otettu huomioon lakiehdotuksen laadinnassa. Tämän kohdan toteuttamisesta aiheutuu luonnollisesti taloudellisia kustannuksia ja näin ollen on hyvä, että toiminnalliset muutokset toteutettaisiin valtion tuella.

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

Olennaiset vaikutukset on otettu huomioon lakiehdotuksen laadinnassa."

6) Maakuntajohtaja Pentti Malinen on 28.9.2018 antanut eduskunnan hallintovaliokunnalle seuraavan sisältöisen pyydetyn asiantuntijalausunnon:

HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

(<https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/HE+123/2018>)

Tässä asiantuntijalausunnossa valtion tulevan vuoden talousarvioesityksestä tarkastelen:

- aluekehittämisen tilannekuvaa laajasti ymmärrettynä valtion talouden, aluekehitysrahoituksen sekä osin Kainuun näkökulmasta, ja
- ymmärtäen, että eduskunnan käsittelyssä talousarvioesityksiin tehdään vain hyvin rajallisesti muutoksia, esitän vain akuuteimmat muutostarpeet lausunnolla olevaan hallituksen esitykseen.

Aluekehitys osana kansantalouden ja valtiontalouden kokonaisuutta

Suomen kansantalouden myönteinen kehitys on syntynyt koko maassa yritysten ja erityisesti vientialojen vahvan kehityksen tuloksena. Kainuussa aluetalouden kehitys on yli kahden vuoden ajan ollut poikkeuksellisen vahvaa. Tämä alleviivaa myös valtion toimenpiteiden suotuisaa vaikutusta aluekehitykseen – tässä viitataan valtion toimenpiteisiin Terrafame Oy:n toiminnan kehittämiseen. Tämä ei kuitenkaan yksin selitä Kainuun ripeää kasvua ja työttömyyden alenemista. Vahvaa kasvua on tapahtu-

nut erityisesti puurakentamisen, matkailun ja pelialan yrityksissä eikä supistumiskehitystä ole ollut nähtävissä millään toimialalla. Kainuu on tällä hetkellä positiivisen rakennemuutoksen aluetta.

Kainuussa on kehityksestä huolimatta alhainen työllisyysaste (vaikka on parantunut) ja korkea sairastavuus. Nämä ovat seurauksia pitkäaikaisesta aluekehityksen epätasapainosta, jolloin Kainuu on ollut muuttotappioaluetta. Sairastavuuden ja ikärakenteen epäedullisuuden seurauksena Kainuussa sote-menojen taso henkeä kohti laskettuna on maan korkeimpia. Ja vaikka sote-integraation ansiosta kustannuskehitystä on täällä saatu hillityksi, on sekä maakunnan että koko maan etu, että Kainuunkin elinvoima vahvistuu. Tällöin kasaantuvien sosiaalisten ja taloudellisten ongelmien rasitteet vähenevät ja alueen oma rahoituspohja välttämättömien palvelujen ylläpitämiseksi vahvistuu. Tämän vuoksi on ehdottoman tärkeää, että eduskunta hyväksyy käsittelyssä olevat esitykset maakunta- ja sote-uudistuksesta tämän vuoden aikana! Tarvitaan sekä sote-menokehitystä rajoittavaa reformia että alueiden elinvoimaa vahvistavaa hallinnollista muutosta.

Valtion toimenpiteet alueiden kehittämiseen eivät rajoitu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan aluekehitys- ja kasvupalvelu- sekä innovaatiotehtäviin, vaikka ne ovat keskeinen osa aluekehitystyötä, jota toimeenpannaan aluetasolla. Viime talvena maakuntien käymien aluekehityskeskustelujen yhteenvedosta näkyy selkeästi, että alueiden elinvoiman keskeisiä tekijöitä ovat hyvä saavutettavuus ja alueen elinkeinoelämän tarpeita vastaava koulutus. Tämä johtopäätös on syytä pitää mielessä sekä arvioitaessa valtion toimien aluepoliittista vaikutusta että tulevien maakuntien tehtäviä ja vuorovaikutusta valtioneuvoston kanssa rakennettaessa.

TEM:n hallinnonalan rahoituksen kehitystä arvioitaessa on syytä panna merkkeille, että merkittävä osa alueille kohdistuvasta yritys- ja kehittämishankerahoituksesta on EU-osarahoitteista. Puhtaasti kansalliset rahoitusinstrumentit ovat huolestuttavasti supistuneet jo kahden eduskuntakauden ajan (mm. maakunnan kehittämisraha loppunut, alueelliset innovaatio-ohjelmat ja ärm-rahoitus ajettu alas). Toisaalta merkittäviä panostuksia on suunnattu innovaatiopolitiikkaan (t&k&i-toiminta), mutta sen osalta instrumentit ovat koko maahan suunnattuja (alueneutraaleja). Tällöin niiden kohdentaminen¹⁾ alueellisesti nopeastikin vaihteleviin kehittämistarpeisiin ei ole mahdollista.

¹⁾ OECD on taloudellisen kehittämisen asiantuntijaorganisaatio, joka on mm. tutkinut eri maiden hallinnollisia käytäntöjä, miten niissä otetaan huomioon alue- ja paikallistason rooli ja merkitys. Näistä tarkasteluista on selvästi nähtävissä, että tuloksekkain ja vaikuttavin toimenpidepolitiikka syntyy, kun siinä ovat valtiotason lisäksi vahvasti mukana alue- ja paikallistaso. Ks.

• <https://www.oecd.org/regional/regional-policy/multi-level-governance.htm>

• <http://www.oecd.org/regional/regional-policy/Subnational-governments-in-OECD-Countries-Key-Data-2018.pdf>

Alueiden elinvoiman kehittämistä tukevien välineiden tulee olla monialaisia ja alueellisesti täsmäohjattavia. Tästä tarpeesta hyvä esimerkki on Varsinais-Suomeen kohdennettu siltasopimusmallinen toimintatapa. On erittäin myönteistä havaita, että erityisesti osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi on linjattu, että Kainuun, Pohjois-Savon ja Pirkanmaan maakunnat tulevat siltasopimusmallin piiriin. Olen kuitenkin va-

kuuttunut, että juuri tämän kaltaista lähestymistapaa maamme aluekehittämisestä tulee jatkossa laajentaa koko maahan.

Keskeisimmät muutostarpeet valtion talousarvioesitykseen

Kansallista aluekehitysrahoitusta edustavaan alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -ohjelmaan on valtion talousarviossa vuodelle 2019 myönnetty 3 milj. euroa, joka on kohdennettu seutukaupunkien osaavan työvoiman saatavuutta tukeviin hankkeisiin. Määräraha siten supistuisi 7 miljoonalla eurolla eikä enää kohdistuisi kaikkiin maakuntiin. Kainuun liitto esittää, että valtion talousarviossa tulee jatkaa AIKO-rahoituksen käyttöä ja varata siihen vähintään 15 milj. euroa, (mikä oli AIKO-ohjelman rahoitus vuonna 2016). Alueiden elinkeino- ja innovaatiopolitiikan aktivointiin tarvitaan nopea ja joustava keino käynnistää aluekehityksen kannalta merkittäviä selvityksiä ja hankkeita, jotka edistävät kunkin maakunnan omista lähtökohdista esiin nousevia kehittämistarpeita. AIKO on täydentänyt rakennerahasto-ohjelmia ja tarjonnut tärkeitä väyliä pitkien kehittämishankkeiden rinnalle. Lisäksi AIKO-määrärahasta tulee valmis- teilla oleville siltasopimuksille varata 5 miljoonan euron osuus.

Liikenneverkon korjausvelka on niin suuri, että se vaikeuttaa merkittävästi metsäteollisuuden ja muiden teollisuusalojen kykyä saada tuotteita markkinoille kilpailukyisesti. Alemman tieverkon taloudellinen merkitys korostuu maatalouden ja matkailun liikennetarpeiden vuoksi. Valtion tulee jatkaa määrätietoisesti tilanteen korjaamista pitkäkestoisella ohjelmalla, jossa ensimmäisessä poistetaan keskeisimmät vientiteollisuuden pullonkaulat sekä alueelliset pullonkaulat. Valtiontaloudessa tulee sitoutua perusväylänpitoon vuosittain 1,3 miljardilla eurolla eli tie- ja rataverkon korjausvelkaa vähennetään vuosittain 300 miljoonalla eurolla. Erityisesti on tiedostettava, että vuoden tai kahden viive korjausvelan kattamisessa aiheuttaa kumulatiivisen korjausvelan kasvun, sillä ilman korjaustoimenpiteitä tiestön kunto heikkenee edelleen ja korjauskustannukset kohoavat, mitä huonompaan kuntoon tiestö pääsee rappeutumaan. Tämän vuoksi valtion talousarviossa vuodelle 2019 tulee korjausvelan lyhentämiseen kohdistettavaa määrärahaa merkittävästi lisätä esitetystä tasosta.

7) Maakuntajohtaja Pentti Malinen on 10.10.2018 antanut eduskunnan hallintovaliokunnalle seuraavan sisältöisen pyydetyn asiantuntijalausunnon:

U 78/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen kumppanuussopimuksen rahastojen ja Euroopan globalisaatiorahaston sääntelystä sekä koheesiopolitiikan uudistamisesta ohjelmakaudelle 2021-2027 annetuista komission ehdotuksista (koheesiopolitiikan asetuspaketti)

Itä- ja Pohjois-Suomi ovat Euroopan harvaan asuttua, pohjoista aluetta

Itä- ja Pohjois-Suomea koskee Suomen EU-liittymissopimuksen mukainen pohjoisen harvaan asutun alueen status, jossa nimetään alueen pysyvät maantieteelliset haitat: kylmä ilmasto, pitkät välimatkat ja harva asutus. Itä- ja Pohjois-Suomella¹⁾ on tavoitteena oma rakennerahasto-ohjelma EU:n seuraavalla ohjelmakaudella 2021–2027.

¹⁾ Itä- ja Pohjois-Suomen muodostavat seitsemän maakuntaa: Etelä-Savo, Kainuu, Kes-

ki-Pohjanmaa, Lappi, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Pohjois-Savo. Ne muodostavat NUTS2 tason alueen EU:n alueluokittelussa.

Itä- ja Pohjois-Suomen rikkaat luonnonvarat ovat alueen vahvuus niin kansallisessa kuin eurooppalaisessa näkökulmassa. Kaikilla Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnilla on omat osaamiseen perustuvat vahvuutensa ja runsaasti kehittämispotentiaalia. Itä- ja Pohjois-Suomi on alueellisesti verkottunut muiden pohjoisten harvaan asuttujen alueiden kanssa NSPA-verkostoksi (Northern Sparsely Populated Areas). Tämän verkoston puitteissa on toteutettu tutkimuksia ja asiantuntija-arvioita NSPA-alueiden kehittämismahdollisuuksista osana eurooppalaista taloutta (NordREGIO 2012, OECD 2017).

Koheesiorahoituksella suuri merkitys Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämisessä

Koheesiopolitiikan tavoitteena on alueiden välisten taloudellisten erojen kaventaminen. BKT:n taso on kaikissa Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnissa selvästi Suomen keskiarvoa alhaisempi. Käytettävissä olevien tulojen osalta kaikki alueen maakunnat kuuluvat maakuntavertailussa maakuntien heikoimpaan joukkoon. Työttömyys on osassa aluetta kuten Kainuussa alentunut hyvin nopeasti, jolloin kehityksen uudeksi pullonkaulaksi on noussut puute osaavasta työvoimasta.

Tehtyjen arviointien ja selvitysten mukaan EU-varoilla on ollut merkittävä rooli maakuntien nykyisen vireen ja kasvun saavuttamisessa; myönteiselle kehitykselle on tärkeä luoda jatkossakin mahdollisimman hyvät edellytykset. Tilastokeskuksen viimeisimpien tietojen mukaan alueellisen arvonlisän kehitys on ollut Suomen nopeinta juuri Itä- ja Pohjois-Suomen alueella (v. 2016 kasvu oli nopeinta Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa).

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat (IP-alue) on ollut aktiivinen myös hakemaan EU:n suoria rahoituslähteitä sekä selvittämään tulevan EU:n budjettikauden uusia toimintamalleja. Tästä esimerkkinä voi mainita, että IP-alue on valittu EU:n komission toimesta yhdeksi 12 pilottialueesta, jolla parhaillaan suunnitellaan uudentyyppistä strategiaa käynnissä olevan teollisen murroksen (Industry 4.0) hallitsemiseksi. Hankkeessa tavoite on nimenomaan vahvistaa IP-alueen sisäistä synergiaa ja verkostoja, joilla tuetaan uusien arvoketjujen kehitystä esim. matkailun, metsäbiotalouden ja kaivannaisalan uudistumiseksi.

Harvan asutuksen kriteerit ovat keskeisessä asemassa koko Suomen EU-rahoitusrahoituksen ja Suomen nettomaksusuuden parantamisessa

Komission EU-budjettiesitys 7 vuoden kokonaismenoista on 1,11 % EU-27 alueen yhteenlasketusta BKT:sta. Tämä tarkoittaa, että Brexitin jättämää aukkoa paikataan pienessä määrin uudella rahoituksella jäsenmaista, mutta vain osittain ja EU:n budjetti supistuu. On syytä tiedostaa, että tämä osaltaan johtaa leikkauksiin EU:n suurissa menoluokissa eli koheesio- ja maatalous-/maaseutupolitiikassa. Lisää supistumispainetta ovat tuoneet mm. Suomenkin kannattamat budjettiliisäykset.

Koheesiopolitiikan kokonaisuuteen on komission ehdotuksessa kohdistunut merkittävä leikkaus ja samalla kohdentamisperusteita on muutettu.

Koheesiopolitiikan Suomen rahoitussaannon on kutienkin arvioitu nousevan kuluvan ohjelmakauden verrattuna noin 5 %. Laskentaperusteet eivät vielä ole täysin läpinäkyvät ja arviota ei voi vielä vahvistaa.

Vaikka komission koheesiopolitiikan pohjaesitys näyttäisi Suomen kannalta positiiviselta, siihen sisältyy sekä epävarmuuksia että muutostarpeita. Suomen EU-liittymissopimuksen kirjaus pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityisasemasta tulee konkretisoida Suomen koheesiopolitiikan rahoitussaantoa koskevassa kriteeristöissä siten, että harvan asutuksen peruskriteeri tuottaa rahoitusta Suomelle. Tämä on komission esityksen mukaan vaarantumassa, sillä Suomi on Uuttamaata lukuun ottamatta ja Ahvenanmaata siirtymäalue-kategoriassa. Koheesiopolitiikan rahoituksenjakomekanismeissa harvan asutuksen peruskriteeri koskettaa vain kehittyneitä alueita,

Siirtymäalueille on laskettu esityksen mukaan rahoitustaso ns. turvalausekkeen perusteella. Turvalausekkeeseen liittyy kuitenkin epävarmuustekijöitä sekä rahoitussaannon tason että sen jatkuvuuden kannalta. Muutos on silti merkittävä heikennys huomioiden Suomen, Ruotsin ja Itävallan EU-liittymissopimuksen kirjaukset pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityisasemasta. Komission esityksessä harvan asutuksen perusrahoitus on kohdistumassa tällä hetkellä kokonaisuudessaan Ruotsin harvaan asutuille alueille.

Pelkästään harvaan asuttujen alueiden saama erityisrahoitus (ns. NSPA-tuki) tasoa on myös komission esityksessä supistumassa. Esityksessä NSPA-tuen määrä olisi 30 €/asukas/vuosi. Kuluven kauden tuen nykyarvoon verrattuna laskua on 12,9 %. Suomen tulee ottaa NSPA-tuen neuvottelutavoitteeksi vähintään 45 €/as/vuosi. (Teknisesti muutos hoituisi myös muuttamalla Artiklan 104 kohdan 1.e. prosenttiluku 0,4:stä 0,6 %:in ja samalla ottamalla huomioon artiklan 104 kohdan 3.2 sisältö).

Näiden kahden rahoituskriteerin avulla Suomen koheesiopolitiikan saantoa on mahdollista parantaa ja siten vaikuttaa Suomen nettomaksuasemaan positiivisesti. Nettomaksuisuuden kannalta Suomen koheesiopolitiikan saantoa on priorisoitava Suomen neuvottelutavoitteissa.

Ulkoraja-alueyhteistyö on säilytettävä sanktioiden ulkopuolella

Ulkoraja-yhteistyö siirtyy DG Region alaisuuteen. Tämä on kannatettava muutos, koska ulkorajayhteistyö alueiden välillä on EU:n aluepolitiikkaa. Jäsenvaltioiden on turvattava, että tarvittava rahoitus (50/50) ulkorajayhteistyöhön saadaan DG Nearista myös ulkoraja-ohjelmiin. Kuluvalla ohjelmakaudella ulkorajayhteistyö on ollut Venäjän sanktioiden ulkopuolella. Tästä tulee ehdottomasti huolehtia myös jatkossa.

Rahoituksen allokointikriteereissä on Suomen kannalta ongelmallisia muutoksia ja mm. Venäjän (EU:n ulkorajan) pituutta ei huomioida rahoitustarpeissa. Suomen on syytä tarkastella erikseen rajatylittävien ohjelmien asemaa ja antaa niihin liittyen erillinen kannanotto.

Maaseutupolitiikka on merkittävä osa alueperusteista kehittämisvälineistöä

Suomen maatalousrahoituksen saanto on pienentymässä peräti 14 %,

mikä on Itä- ja Pohjois-Suomen näkökulmasta huolestuttavaa. Maatalousrahoituksen leikkaus kohdistuisi voimakkaasti nimenomaan Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutuille alueille, sillä ennakkotiedon mukaan leikkausten kohteena olisi nimenomaan maaseudun kehittämiseen tarkoitettu rahoitus.

Maaseudun kehittämisen kannalta tärkeää, että maatalousrahasto sisältyy myös tulevilla kaudella kumppanuussopimukseen. Tämä parantaa maakuntien mahdollisuuksia yhteen sovittaa toimintapolitiittisia tavoitteita eri rahoitusvälineiden kesken suurimman mahdollisen hyödyn saamiseksi. Maaseuturahaston leikkauksista huolimatta maaseudun yritystuet on turvattava. Maaseudun kehittämisen kannalta maakunnille osoitettava rooli maakuntien hanke- ja yritystukirahoituksen välittäjänä on ensisijaisena.

Myös maaseuturahaston aie keskittää tuki ainoastaan elintarvikeketjuun kytkeytyneisiin yrityksiin jättää merkittävän osan maaseudulla sijaitsevista yrityksistä tukijärjestelmien ulkopuolelle ja on selkeä heikennys nykyiseen tilanteeseen nähden. Itä- ja Pohjois-Suomen kannalta pidän tärkeänä, että maaseutuyritysten kehittämiseen suunnattava rahoitus ei supistu eikä sen jakokriteeri supistu nykyisestä.

Koheesiopolitiikan rahoitus tulee osoittaa alueille ja lisätä alueperusteisuutta

Alustavien arvioiden mukaan Itä- ja Pohjois-Suomen osuus alueiden Suomelle laskentakriteerien perusteella lasketusta kertymästä pienenee. Kansallisessa ratkaisussa on tärkeää, että saatu rahoitus kohdennetaan kokonaisuutena Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnille ja lisätään kansallista aluekehitysrahoitusta.

Kansallisen vastinrahoituksen taso vaihtelee aluekategorioittain. Komissio esittää siirtymäkauden alueelle vähintään 45 % kansallista vastinrahoitusta, kun taas kehittyneillä alueilla taso olisi 60 %. Kansallisen rahoituksen taso on kuluvalle kaudella 50 % koko Suomessa. Itä- ja Pohjois-Suomelle kansallisen vastinrahoituksen määrä tarkoittaisi ohjelmavolyymin leikkausta myös tätä kautta. Kansallisen vastinrahoituksen määrä tulee harmonisoida koko Suomessa 60 % tasolle.

Lisäksi kansalliseen aluekehittämiseen tarvitaan erillinen älykkään erikoistumisen rahoitusinstrumentti. Nykyiset Business Finlandin rahoitukset eivät noteeraa maakuntien innovaatiopolitiikan painotuksia millään tavalla.

Temaattinen keskittäminen ja korvamerkinnot

Komission esittämät viisi temaattista tavoitetta: älykkäämpi, vihreämpi, vähähiilinen, verkostoituneempi, sosiaalisempi ja kansalaisten Eurooppa ovat Itä- ja Pohjois-Suomen kannalta täysin relevantteja ja mahdollistavat keskeiset kehittämistarpeet. Maakuntien älykkään erikoistumisen strategiat tukevat näitä tavoitteita. Itä- ja Pohjois-Suomessa on käynnissä Euroopan komission Industrial transition/Elinkeinot murroksessa-pilotti, jossa valmistellaan Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen älykkään erikoistumisen strategia tulevaan ohjelmakauteen varautumista varten.

Komission asetusesityksissä on kuitenkin sisällä liikaa erilaisia korva-merkintöjä eri tavoitteille. Nämä ovat ohjelmien toimeenpanon kannalta kielteisiä, koska ne jäykistävät hankevalintoja ja kaventavat maakuntien harkintavaltaa tuen kohdentamisessa alueen tarpeiden mukaan.

Tekninen tuki on riittämätön

Komission esityksessä tekninen tuki EAKR:n osalta olisi 2,5 % ja ESR:n osalta 4 %. EAKR:n osalta on jo etukäteen selvää, että tuki on riittämätön. Tämä perustuu havaintoihin nykyiseltä ohjelmakaudelta, jolloin Suomen rakennerahasto-ohjelman tuki on 3 %. Ohjelman hallinnointia on jouduttu tukemaan koko ajan kuntarahoituksella maakuntaliittojen kautta. Kansallisesti tulee varautua tukemaan tulevan ohjelmakauden hallinnointia, jos tukiprosentit jäävät esitetylle tasolle.

Hallinnon yksinkertaistamisen näkökulmasta yhteisen säädösperustan soveltaminen eri rahastoihin on erittäin kannatettava parannus ja tulee vähentämään "hallinnollista taakkaa".

Suomen tavoiteltava parempaa saantoa koheesio- ja maatalousbudjetista

Suomen maksuosuuteen vaikuttaa eniten se, miten Suomen talous kehittyy. Jos Suomen BKT kasvaa enemmän kuin jäsenmaiden keskimäärin maksut kasvavat, Suomen maksuosuuskin kasvaa.

Suomen nettomaksuosuus puolestaan tarkoittaa Suomen EU-maksujen ja Suomen saamisten välistä erotusta. Se on pysynyt hyvin maltillisena koko jäsenyyden ajan: Vuonna 2016 se oli 54 euroa/asukas. Suomen nettomaksun tulevaan kehitykseen vaikuttaa luonnollisesti se, miten Suomi menestyy MFF-neuvotteluissa. Itä- ja Pohjois-Suomen mielestä Suomen neuvottelutavoitteissa tulee korostaa koheesiopolitiikan kriteereihin liittyviä muutostarpeita ja esittää suurempaa tukea maaseutupolitiikkaan."

8) Maakuntajohtaja Pentti Malinen on 11.10.2018 antanut maa- ja metsätalousvaliokunnalle seuraavan sisältöisen pyydetyn asiantuntijalausannon:

U 78/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen kumppanuussopimuksen rahastojen ja Euroopan globalisaatorahaston sääntelystä sekä koheesiopolitiikan uudistamisesta ohjelmakaudelle 2021-2027 annetuista komission ehdotuksista (koheesiopolitiikan asetuspaketti)

Itä- ja Pohjois-Suomi ovat Euroopan harvaan asuttua, pohjoista aluetta

Itä- ja Pohjois-Suomea koskee Suomen EU-liittymissopimuksen mukainen pohjoisen harvaan asutun alueen status, jossa nimetään alueen pysyvät maantieteelliset haitat: kylmä ilmasto, pitkät välimatkat ja harva asutus. Itä- ja Pohjois-Suomella¹⁾ on tavoitteena oma rakennerahasto-ohjelma EU:n seuraavalla ohjelmakaudella 2021–2027.

Itä- ja Pohjois-Suomen rikkaat luonnonvarat ovat alueen vahvuus niin kansallisessa kuin eurooppalaisessa näkökulmassa. Kaikilla Itä- ja Poh-

jois-Suomen maakunnilla on omat osaamiseen perustuvat vahvuutensa ja runsaasti kehittämispotentiaalia. Itä- ja Pohjois-Suomi on alueellisesti verkottunut muiden pohjoisten harvaan asuttujen alueiden kanssa NSPA-verkostoksi (Northern Sparsely Populated Areas). Tämän verkoston puitteissa on toteutettu tutkimuksia ja asiantuntija-arvioita NSPA-alueiden kehittämismahdollisuuksista osana eurooppalaista taloutta (NordREGIO 2009²), OECD 2017³).

1) Itä- ja Pohjois-Suomen muodostavat seitsemän maakuntaa: Etelä-Savo, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Lappi, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Pohjois-Savo. Ne muodostavat NUTS2 tason alueen EU:n alueluokittelussa.

2) NordREGIO: Policy road map for the Northern Sparsely Populated Areas ja Erik, Glorsten: Strong, Specific and Promising. Towards a Vision for the Northern Sparsely Populated Areas in 2020.

3) OECD Territorial Reviews: Northern Sparsely Populated Areas.

<http://www.oecd.org/cfe/regional-policy/northernsparselypopulatedareaspolicyhighlights.htm>

Koheesiorahoituksella suuri merkitys Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämisessä

Koheesiopolitiikan tavoitteena on alueiden välisten taloudellisten erojen kaventaminen. BKT:n taso on kaikissa Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnissa selvästi Suomen keskiarvoa alhaisempi. Käytettävissä olevien tulojen osalta kaikki alueen maakunnat kuuluvat maakuntavertailussa maakuntien heikoimpaan joukkoon. Työttömyys on osassa aluetta kuten Kainuussa alentunut hyvin nopeasti, jolloin kehityksen uudeksi pullonkaulaksi on noussut puute osaavasta työvoimasta.

Tehtyjen arviointien ja selvitysten mukaan EU-varoilla on ollut merkittävä rooli maakuntien nykyisen vireen ja kasvun saavuttamisessa; myönteiselle kehitykselle on tärkeä luoda jatkossakin mahdollisimman hyvät edellytykset. Tilastokeskuksen viimeisimpien tietojen mukaan alueellisen arvonlisän kehitys on ollut Suomen nopeinta juuri Itä- ja Pohjois-Suomen alueella (v. 2016 kasvu oli nopeinta Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa).

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat (IP-alue) on ollut aktiivinen myös hakemaan EU:n suoria rahoituslähteitä sekä selvittämään tulevan EU:n budjettikauden uusia toimintamalleja. Tästä esimerkkinä voi mainita, että IP-alue on valittu EU:n komission toimesta yhdeksi 12 pilottialueesta, jolla parhaillaan suunnitellaan uudentyyppistä strategiaa käynnissä olevan teollisen murroksen (Industry 4.0) hallitsemiseksi. Hankkeessa tavoite on nimenomaan vahvistaa IP-alueen sisäistä synergiaa ja verkostoja, joilla tuetaan uusien arvoketjujen kehitystä esim. matkailun, metsäbiotalouden ja kaivannaisalan uudistumiseksi.

Harvan asutuksen kriteerit ovat keskeisessä asemassa koko Suomen EU-rahoituksensaannon ja Suomen nettomaksuosuuden parantamisessa

Komission EU-budjettiesitys 7 vuoden kokonaismenoista on 1,11 % EU-27 alueen yhteenlasketusta BKT:sta (1 160,6 miljardia euroa). Tämä tarkoittaa, että Brexitin jättämää aukkoa paikataan pienessä määrin uudella rahoituksella jäsenmaista, mutta vain osittain ja EU:n budjetti supistuu. On syytä tiedostaa, että tämä johtaa leikkauksiin EU:n suurissa

menoluokissa eli koheesio- ja maatalous-/maaseutupolitiikassa. Lisää supistumispainetta ovat tuoneet mm. Suomenkin kannattamat budjettileikkaukset.

Budjettiehdotuksessa taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion (EAKR, ESR+, koheesiorahasto) rahoitus olisi noin 331 mrd. euroa. Koheesiopolitiikan kokonaisuuteen on komission ehdotuksessa kohdistunut merkittävä (10 %:n) leikkaus ja samalla kohdentamisperusteita on muutettu. Koheesiopolitiikan Suomen rahoitus-saannon on kutienkin arvioitu nousevan kuluvan ohjelmakauden verrattuna noin 5 %. Laskentaperusteet eivät vielä ole täysin läpinäkyvät eikä tarkkaa laskelmaa ole missään esitetty. Komission liitteessä XXII esittämää lopputulosta on lähes mahdotonta toistaa tarkasti myös siksi, että laskentaperusteina olevia Eurostat:n tilastoja päivitetään jatkuvasti.

Vaikka komission koheesiopolitiikan pohjaesitys näyttäisi Suomen kannalta positiiviselta, siihen sisältyy sekä epävarmuuksia että muutostarpeita. Suomen EU-liittymissopimuksen kirjaus pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityisasemasta tulee konkretisoida Suomen koheesiopolitiikan rahoitussaantoa koskevassa kriteeristössä siten, että harvan asutuksen peruskriteeri tuottaa rahoitusta Suomelle.

Tämä on komission esityksen mukaan vaarantumassa, sillä Suomi on Uttamaata lukuun ottamatta ja Ahvenanmaata siirtymäalue-kategoriasa. Nykyisessä alueluokituksessa on vain kaksi kategoriaa ja Suomen alueet (maakunnat) kuuluvat kaikki kehittyneisiin alueisiin. Ongelma tulee siitä, että esityksessä koheesiopolitiikan rahoituksenjakomekanismissa harvan asutuksen peruskriteeri koskettaa vain kehittyneitä alueita. Edellä mainittu varojenjaon perusteena olevat kolme alueluokkaa määntyvät esityksessä seuraavien kriteerien mukaisesti:

- Vähemmän kehittyneet alueet (BKT<75% EU27-keskiarvosta)
- Siirtymäalueet (BKT 75-100% EU27-keskiarvosta)
- Kehittyneemmät alueet (BKT >100% EU27-keskiarvosta)

Muutos on silti merkittävä heikennys huomioiden Suomen, Ruotsin ja Itävallan EU-liittymissopimuksen kirjaukset pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityisasemasta. Komission esityksessä harvan asutuksen perusrahoitus on kohdistumassa tällä hetkellä kokonaisuudessaan Ruotsin harvaan asutuille alueille, jotka säilyvät kehittyneiden alueiden luokassa!

Kunkin alueluokan perusvarojenjakomenetelmä on toisiinsa nähden erilainen. IP-alueen varojen laskennassa on käytetty ns. turvaverkkoa: saanto on laskettu kehittyneiden alueiden laskentamekanismin mukaan. Ongelmana kuitenkin on se, että harvan asutuksen peruskriteeriä ei voida teknisesti siirtää siirtymäalueluokkaan (koska ko. luokkien laskentamekanismit ovat jo lähtökohdiltaan erilaiset). Turvalausekkeen soveltamiseen liittyy siksi epävarmuustekijöitä sekä rahoitussaannon tason että erityisesti sen jatkuvuuden kannalta.

Pelkästään harvaan asuttujen alueiden saama erityisrahoitus (ns. NSPA-tuki) tasoa on myös komission esityksessä supistumassa. Esityksessä NSPA-tuen määrä olisi 30 €/asukas/vuosi. Kuluvan kauden tuen nykyarvoon verrattuna laskua on 12,9 %. Suomen tulee ottaa NSPA-tuen neuvottelutavoitteeksi vähintään 45 €/as/vuosi. (Teknisesti muutos hoituisi myös muuttamalla Artiklan 104 kohdan 1.e. prosenttiluku 0,4:stä

0,6 %:in ja samalla ottamalla huomioon artiklan 104 kohdan 3.2 sisältö).

Näiden kahden rahoituskriteerin avulla Suomen koheesiopolitiikan saantoa on mahdollista parantaa ja siten vaikuttaa Suomen nettomaksuasemaan positiivisesti. Nettomaksuosuuden kannalta Suomen koheesiopolitiikan saantoa on priorisoitava Suomen neuvottelutavoitteissa ja Suomen kannanotoissa.

Valtioneuvoston esittämä kanta, että ”komission ehdotuksen sisältämät varojenjako-kriteerit näyttäisivät Suomen kannalta kokonaisuutena edullisilta”, on edellä esitetyn johdosta liian pelkistetty.

Ulkoraja-alueyhteistyön ja arktisuuden roolia vahvistettava

Euroopan alueellisen yhteistyön (Interreg) tavoitteen jäsenmaille allokoitavat varat pienenevät noin 25 prosenttia. TEM:n laskelmien mukaan Suomen saanto laskee nykykauteen verrattuna noin 28 prosenttia.

Ulkoraja-yhteistyö siirtyy DG Region alaisuuteen. Tämä on kannatettava muutos, koska ulkorajayhteistyö alueiden välillä on EU:n aluepolitiikkaa. Jäsenvaltioiden on turvattava, että tarvittava rahoitus (50/50) ulkorajayhteistyöhön saadaan DG Nearista myös ulkoraja-ohjelmiin. Kuluvalla ohjelmakaudella ulkorajayhteistyö on ollut Venäjän sanktioiden ulkopuolella. Tästä tulee ehdottomasti huolehtia myös jatkossa.

Rahoituksen allokointikriteereissä on Suomen kannalta ongelmallisia muutoksia ja mm. Venäjän (EU:n ulkorajan) pituutta ei huomioida rahoitustarpeissa. Valtioneuvosto kannanotossa on myönteistä, kun siinä todetaan, että ”Suomen erityispiirteet, kuten syrjäinen sijainti, Itämeri ja Itämeren alueen merirajayhteistyön jatkumisen turvaaminen sekä arktisuus ja Venäjän raja-alue tulisi huomioida paremmin komission ehdotuksessa”.

Suomen on kuitenkin syytä tarkastella erikseen ja tarkemmin rajat ylittävien ohjelmien asemaa sekä konkretisoida erityisesti arktisen näkökulman huomioon ottamista EU:n ohjelmissa, ja antaa niihin liittyen erillinen kannanotto.

Maaseutupolitiikka on merkittävä osa alueperusteista kehittämisvälineistöä

Suomen maatalousrahoituksen saanto on pienentymässä peräti 14 %, mikä on Itä- ja Pohjois-Suomen näkökulmasta huolestuttavaa. Maatalousrahoituksen leikkaus kohdistuisi voimakkaasti nimenomaan Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutuille alueille, sillä ennakotiedon mukaan leikkausten kohteena olisi nimenomaan maaseudun kehittämiseen tarkoitettu rahoitus.

Valtioneuvoston kannassa on myönteistä, että siinä tuetaan koheesiopolitiikan ja muiden EU-ohjelmien ja -rahastojen parempaa koordinaatiota. Maaseudun kehittämisen kannalta olisi tärkeää, että maatalousrahasto sisältyy myös tulevilla kaudella kumppanuussopimukseen. Tämä parantaa maakuntien mahdollisuuksia yhteen sovittaa toimintapoliittisia tavoitteita eri rahoitusvälineiden kesken suurimman mahdollisen hyödyn saamiseksi. Maaseuturahaston leikkauksista huolimatta maaseudun yritys-

tuot on turvattava. Maaseudun kehittämisen kannalta maakunnille osoitettava rooli maakuntien hanke- ja yritystukirahoituksen välittäjänä on ensisijaista.

Myös maaseuturahaston aie keskittää tuki ainoastaan elintarvikeketjuun kytkeytyneisiin yrityksiin jättää merkittävän osan maaseudulla sijaitsevista yrityksistä tukijärjestelmien ulkopuolelle ja on selkeä heikennys nykyiseen tilanteeseen nähden. Itä- ja Pohjois-Suomen kannalta pidän tärkeänä, että maaseutuyritysten kehittämiseen suunnattava rahoitus ei supistu eikä sen jakokriteeri supistu nykyisestä.

Koheesiopolitiikan rahoitus alueille; lisää alueperusteisuutta ja kansallista rahoitusta

Alustavien arvioiden mukaan Itä- ja Pohjois-Suomen osuus alueiden Suomelle laskentakriteerien perusteella lasketusta kertymästä pienenee. Kansallisessa ratkaisussa on tärkeää, että saatu rahoitus kohdennetaan kokonaisuutena Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnille ja lisätään kansallista aluekehitysrahoitusta. Aluelähtöisellä ohjelmaprosessilla on varmistettava toimenpiteiden mahdollisimman hyvä osuvuus alueiden kehittämistarpeisiin.

EU-ohjelmien ehdotetut kansallisen vastinrahoituksen minimitasot vaihtelevat aluekategorioittain. Oleellinen ja valtioneuvoston tukema linja on, että koheesiorahoituksessa vähennetään EU-rahoituksen osuutta ja vastaavasti lisätään kansallista omavastuuta. Komissio esittää siirtymäkauden alueelle vähintään 45 % kansallista vastinrahoitusta, kun taas kehittyneillä alueilla taso olisi 60 %. Kansallisen rahoituksen taso on kuluvalle kaudella 50 % koko Suomessa. On Suomen oman linjan kannalta johdonmukaista, että kansallisen vastinrahoituksen määrä harmonisoidaan koko Suomessa 60 % tasolle.

Lisäksi kansalliseen aluekehittämiseen tarvitaan erillinen älykkään erikoistumisen rahoitusinstrumentti. Nykyiset Business Finlandin t&k&i-rahoitukset eivät noteeraa maakuntien innovaatiopolitiikan painotuksia millään tavalla. Suomessa on siis tarve kehittää innovaatorahoituksen omia mekanismeja niin, että alueiden älykkään erikoistumisen tavoitteita voidaan kunnolla tukea.

Temaattinen keskittäminen ja korvamerkinnot

Komission esittämät viisi temaattista tavoitetta: älykkäämpi, vihreämpi, vähähiilinen, verkostoituneempi, sosiaalisempi ja kansalaisten Eurooppa ovat Itä- ja Pohjois-Suomen kannalta täysin relevantteja ja mahdollistavat keskeiset kehittämistarpeet. Maakuntien älykkään erikoistumisen strategiat tukevat näitä tavoitteita. Itä- ja Pohjois-Suomessa on käynnissä Euroopan komission Industrial Transition (Elinkeinot murroksessa) -pilotti, jossa valmistellaan Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen älykkään erikoistumisen strategia tulevaan ohjelmakauteen varautumista varten.

Valtioneuvoston kannanotot ohjelmien yleisiin sisältölinjauksiin ovat pääosin sopivia myös Itä- ja Pohjois-Suomelle, mutta ne edustavat ministeriöiden näkökulmaa. Sen sijaan kannanotosta tulisi selkeästi korostaa, että tulevien maakuntien asema Suomen aluekehittämisessä tulee vahvistumaan ja EU:n rahoitusvälineitä tulee soveltaa aluelähtöisesti, jotta

niillä saadaan paras vaikuttavuus (osuvuus).

Maakunnissa merkittävin toimintaympäristön muutos liittyy kasvavaan pulaan osaavasta työvoimasta. Tässä mielessä valtioneuvoston kannanoton ESR-rahastoa koskeva kohta ”yritysten työvoimatarpeeseen vastaamisessa tarvitaan laajaa keinovalikoimaa liittyen muun muassa rekrytointipalveluihin, työvoiman liikkuvuuteen, osaamiseen, kansainvälisten osaajien hyödyntämiseen, työkykyyn ja kannustinloukkuihin” vaatisi huomattavasti merkittävemmän painotuksen (muiden mainittujen tavoitteiden sijasta) Suomen kannanotossa.

Komission asetusesityksissä on sisällä liikaa erilaisia korvamerkintöjä eri tavoitteille. Nämä ovat ohjelmien toimeenpanon kannalta kielteisiä, koska ne jäykistävät hankevalintoja ja kaventavat maakuntien harkintavaltaa tuen kohdentamisessa alueen tarpeiden mukaan. Tähän ongelmallisuuteen valtioneuvoston kannanotossa ei ole lainkaan kiinnitetty huomiota!

Tekninen tuki on riittämätön

Komission esityksessä tekninen tuki EAKR:n osalta olisi 2,5 % ja ESR:n osalta 4 %. EAKR:n osalta on jo etukäteen selvää, että tuki on riittämätön. Tämä perustuu havaintoihin nykyiseltä ohjelmakaudelta, jolloin Suomen rakennerahasto-ohjelman tuki on 3 %. Ohjelman hallinnointia on jouduttu tukemaan koko ajan kuntarahoituksella maakuntaliittojen kautta. Kansallisesti tulee varautua tukemaan tulevan ohjelmakauden hallinnointia, jos tukiprosentit jäävät esitetylle tasolle. Valtioneuvoston kannanotto, jonka mukaan ”teknisen tuen rahastokohtaisten määrien riittävyys on kyseenalaista erityisesti pienemmissä EAKR:stä tuetuissa ohjelmissa”, tulisi olla voimakkaampi.

Hallinnon yksinkertaistamisen näkökulmasta yhteisen säädösperustan soveltaminen eri rahastoihin on erittäin kannatettava parannus ja tulee vähentämään ”hallinnollista taakkaa”.

Suomen tavoiteltava parempaa saantoa koheesio- ja maatalousbudjetista

Kuluvalla rahoituskehyskaudella Suomen saannoista selkeästi suurin osuus maksetaan yhteisestä maatalouspolitiikasta. Lisäksi saannot alue- ja rakennepolitiikasta sekä Horisonttiohjelmasta ovat merkittäviä. Kuluvalla kaudella arviolta 90 % Suomen saannoista maksetaan edellä mainituista politiikoista.

Suomen kanta (U 45/2018 vp), jonka mukaan että komission ehdottama rahoituskehysten kokonaistaso 1 161 mrd. euroa on liian korkea, on ongelmallinen koheesio- ja maatalousrahoituksen säilyttämisen näkökulmasta. Suomen maksusuuteen vaikuttaa joka tapauksessa eniten se, miten Suomen talous tulevina vuosina kehittyy. Jos Suomen BKT kasvaa enemmän kuin jäsenmaiden keskimäärin maksut kasvavat, Suomen maksusuuskin kasvaa.

Suomen nettomaksusuus tarkoittaa Suomen EU-maksujen ja Suomen saamisten välistä erotusta. Se on pysynyt hyvin maltillisena koko jäsenyyden ajan: Vuonna 2016 se oli 54 euroa/asukas. Suomen nettomak-

sun tulevaan kehitykseen vaikuttaa luonnollisesti se, miten Suomi menestyy MFF -neuvotteluissa. Itä- ja Pohjois-Suomen näkökulmasta Suomen neuvottelutavoitteissa tulee korostaa koheesiopolitiikan kriteereihin liittyviä muutostarpeita (harvan asutuksen kriteerien säilyttäminen ja NSPA -erityistuen taso) sekä esittää suurempaa tukea maaseutupoliittikan toimenpiteisiin."

Lisätietoja lausunnoista nro 1-4 antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 ja lausunnoista nro 5-8 maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

218/08.00.00.00/2018, 46/00.04.02/2017

MH § 162

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa, nostaa esiin ajankohtaisia ja ennakoitavissa olevia edunajamistehtäviä sekä käydä keskustelua tulevilla maakuntahallituksen kokouksissa käsiteltävistä asioista.

1) Maakunta- ja sote-uudistuksen tilanne vaikuttamisen näkökulmasta

Uudistuksen tilannekatsaus on käsitelty omana asiakohtana. Tarvittaessa tässä kohdassa arvioidaan tilannetta Kainuun ja Kainuun liiton edunajamisen ja vaikuttamisen näkökulmasta sekä uudistuksen viivästymisen aiheuttamia riskejä ja kipupisteitä Kainuun kannalta.

2) Itä-Suomi nousuun -seminaari 11.-12.10.

Itä-Suomi nousuun -seminaari pidettiin Rantasalmella 12.10.2018. Tilaisuus oli yritysten ja yhteiskuntavaikuttajien tapaaminen, jossa tavoitteena oli luoda konkreettinen visio Itä-Suomen vahvuuksista ja esteistä ja kuinka esteet voidaan voittaa. Tavoitteena oli hakea konkreettista toimenpideohjelmää, jota voidaan jatkotyöstä.

Tapahtuma oli luonteeltaan uudentyyppinen, korkean tason yritys ja yhteiskuntavaikuttajien tapaaminen. Tilaisuutta valmisteltiin ratkaisuhenkiseksi, konkreettisiin tavoitteisiin pyrkivä tilaisuudeksi, jossa oli alustuspuheenvuoro ja valmisteltuja kommenttipuheenvuoroja. Järjestäjinä toimivat maakunnat ja elinkeinoelämä (kauppakamarit). Mukana olivat viisi maakuntaa: Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Etelä-Karjala, Etelä-Savo ja Kainuu.

Tilaisuudessa pidetyt esitykset ovat saatavissa verkko-osoitteesta: <https://www.esavo.fi/tapahtumat>

- Mikko Helander: Itä-Suomen vahvuudet.pdf
- Matti Viialainen: Kommentti, Itä-Suomen tehtävät.pptx
- Jukka Mönkkönen: Kommentit Itä-Suomen menestymiselle.pptx
- Timo Aro: Itä-Suomen menestymisen eväät.pdf

Seminaarissa julkistettiin Itä-Suomen yhteinen hanke, SAIMAA-IL-MIÖ. Hankkeessa haetaan Savonlinna Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026.

Maakuntajohtaja Matti Viialainen on kirjannut tilaisuuden antia Etelä-Saimaa -lehden kolumnissaan:

<https://esaimaa.fi/mielipide/kolumnit/f9a214aa-f13b-4311-acec-1e0d>

9cacae80

3) Itä-Suomen neuvottelukunnan seuraavan kokouksen asiat

Itä-Suomen neuvottelukunnan seuraava kokous pidetään 25.10. klo 15.00-16.30. Kokouksessa hyväksytään yhteiset hallitusohjelmatavoitteet sekä Itä-Suomen yhteiset tavoitteet valtakunnalliseen liikennejärjestelmä suunnitteluun.

Itä-Suomen maakuntien liikennejärjestelmäpäivät pidetään Joensuuissa 31.10.-1.11.2018. Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukuntien joulupäivällinen sekä Itä-Suomen neuvottelukunnan kokous pidetään Helsingissä 12.12.2018.

Erillisliitteenä Itä-Suomen hallitusohjelmatavoitteet 2019 sekä Itä-Suomen yhteiset tavoitteet valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun.

Erillisliite nro: 6

4) EU:n biotalousstrategia ja Kainuun metsäbiotalouden tilanne

Viime viikkojen aikana on tullut julki merkittäviä ilmasto- ja biotalousasioihin liittyviä uutisia, joilla voi olla vaikutusta mm. suunnitteilla oleviin metsä- ja biotalouden investointihankkeisiin.

a. IPCC kansainvälisen ilmastopaneelin raportti 8.10.18
http://www.ipcc.ch/news_and_events/pr_181008_P48_spm.shtm

b. Luonnonvarakeskuksen metsäinventaarioraportti 12 VMI
<https://www.luke.fi/uutiset/valtakunnan-metsien-12-inventointi-vmi12-puuvarat-kasvavat-edelleen/>

c. EU:n päivitetty biotalousstrategia
<https://ec.europa.eu/research/bioeconomy/index.cfm?pg=policy&lib=strategy>

Metsävarojen riittävyyteen ja hiilinielutavoitteiden toteutumiseen liittyen käynnissä on paljon julkista ja virallista keskustelua. Pohjois-Suomen tilannetta on käsitelty mm. Metsäkeskuksen uutiskirjeessä:

<https://www.metsakeskus.fi/pohjoisen-alueen-sidosryhmauutiskirje#metsäbiomassojen-riittavyys>

Maakuntajohtaja esittää tiiviin näihin liittyen arvion; ja kokoukselle jaetaan lisäinformaatiota mm. Kainuun metsäklusteriryhmän kokouksessa 17.10. käydään näihin liittyvää keskustelua.

5) KaiCell Fibers -hanke: YVA-prosessin päätös ja jatkoselvitykset

Kainuun ELY-keskus on yhteysviranomaisena tarkistanut KaiCell Fibers Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun sekä laatinut perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä Paltamon biojalostamohankkeesta on annettu 1.10.2018 ja nähtävissä verkko-osoitteessa:

<http://www.ymparisto.fi/kaicellyva>

ELY keskuksen mukaan hanke on toteuttamiskelpoinen. Yhtiö tulee tiedotteensa mukaan jättämään ympäristölupahakemuksen lähiaikoina. Perusteltu päätelmä huomioidaan ympäristölupahakemuksessa. <http://www.fi.kaicellfibers.fi/media-fi/uutiset/ely-keskukselta-puoltava-yva-paatos/>

YVA-prosessissa on kartoitettu hankkeen vaikutuksia ympäristöön ja sen lisäksi myös sosiaaliset merkitykset on todennettu. YVA-raporttien mukaan merkittävimmät ympäristövaikutukset biojalostamon toiminnasta syntyvät Oulujärveen. Yhteysviranomaisen päätelmässä todetaan tältä osin seuraavasti:

"Hankkeen merkittävimpänä ympäristövaikutuksena Kainuun ELY-keskus pitää hankkeen vesistövaikutuksia. Jäte- ja jäähdytysvedet purkautuvat Oulujärveen, joka on varsin laaja vesimuodostuma. Kun sitä käsitellään yhtenä vesimuodostumana, muutokset eivät näy suurina järven kokonaiskuvassa.

Vedenlaadun muutoksia voidaan peilata vedenlaatuluokituksen luokarajoihin. Arviointiselostuksessa todetaan, että kokonaisuutena hankkeen ei arvioida heikentävän Oulujärven hyvää ekologista tilaluokkaa. Myöskään biologisen tilaluokan ei arvioida laskevan hyvää huonommalle tasolle kuormituksen takia. Fysikaalis-kemiallisessa tilaluokassa saatetaan havaita muutoksia. Oulujärven typpipitoisuuden arvioidaan pysyvän erinomaisella tasolla, mutta fosforin pitoisuustaso voi heiketä nykyisestä erinomaisesta tasosta hyvälle tasolle. Ravinnepitoisuuksien muutosten myötä myös aklorofyllipitoisuuden ilmentämä tilaluokka saattaa heiketä erinomaisesta hyvään. Oulujärven kemiallisen tilan arvioidaan säilyvän hyvänä."

Biojalostamohankkeen huomattava positiivinen vaikutus kohdistuu aluetalouteen ja työllisyyteen. Täydessä tuotannossa biojalostamo työllistää suoraan noin 220 henkilöä ja välillisesti yli tuhat vuosikymmenien ajan. Kainuun liitto yhdessä Paltamon kunnan kanssa on käynnistänyt lisäselvityksen biotuotetehtaan rakentamis- ja toimintavaiheen aluetaloudellista vaikutuksista ja erityisesti työvoiman rekrytointiin ja koulutukseen liittyvistä tarpeista.

6) Tilannekatsaus liikenneasioiden edunajamisessa

Käynnissä olevia prosesseja ovat mm. runkoverkkoasetuksen val-

mistelu (lausuntokierros) ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun käynnistyminen.

7) Kainuun Lakeland-yhteistyösopimuksen valmistelu

Sopimuksen valmistelua koskeva kunta- ja toimijakierros on toteutettu. Asiaan liittyvä yhteiskokous pidetään to 25.10.2018. Sopimuksen julkistaminen on suunniteltu tapahtuvan Matkamessuilla tammikuussa 2019. Erillisliitteenä Visit Finlandin esitys Kainuulle.

Erillisliite nro: 7

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja tarvittaessa käy evästyskeskustelua edunajamista koskevista asioista.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntahallitus päätti tukea Viitostie ry:n esitystä Viitostien kehityskäytäväselvityksen laatimiseksi.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu- vaatimus- viranomai- nen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. §:t 150, 152, 160 Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kunnan jäsenet. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Kainuun maakuntahallitus, Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani (avoinna: ma-pe klo 8.00 - 15.00), sähköposti: kainuunliitto@kainuu.fi Kainuun liitto ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (Kuntalaki 134 §).
Oikaisu- vaatimusaika	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava Kainuun liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. <i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. <i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö ja sen toimittami- nen	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisun vaatijan ja kirjelmän tekijän nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan oikaisua – se, millaista oikaisua vaaditaan – millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 147-149, 151, 153-159, 161-162 Seuraavista päätöksistä ei saa hakea muutosta valittamalla, oikaisuvaatimuksella tai hallintoriita-asiana, jos asia koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §). §:t
--------------------------------	---

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella hallintovalituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saavat päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosaiset sekä Kainuun kuntien jäsenet. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksiannosto katsotaan saapuneeksi perille 7 vuorokauden kuluessa sen lähettämisestä. §:t
	Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan

MUUTOKSENHAKUOSOITUS HANKINTAPÄÄTÖKSESTÄ

Oikaisuvaatimusohje

§:t _____

Oikaisuvaatimusoikeus	Yllämainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kuntien jäsenet. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.
Oikaisuvaatimusviranomaisen	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Kainuun maakuntahallitus Kainuun liitto, Kauppatatu 1, 87100 Kajaani Sähköposti: kainuunliitto@kainuu.fi
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - oikaisun vaatijan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan oikaisua - miltä osin päätökseen vaaditaan oikaisua ja oikaisu, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - oikaisuvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisella ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).
Lisätietoja	Ohjeet hakemusosoituksesta markkinaoikeudelle lähetetään asianosaiselle pöytäkirjanotteen mukana.
Muutoksenhakukielto	Koska ylläoleviin päätöksiin voidaan tehdä Kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätöksiin ei sa hakea muutosta valittamalla.